

ROVERS KÝ K MEN

skautský časopis
pro rovery
a rangers

HLEDÁNÍ MÍSTA VE SPOLEČNOSTI

Má se Junák vyjadřovat k dění?

Rozhovor o slam poetry

SKAUT

únor 2024

ročník 27 / číslo 133

KODEX
JEDNÁNÍ Dospělých

NAJDETE V PŘÍLOZE

OBSAH

Editorial **3**

PŘEHLED

Zprávy **4**

TÉMA

Skautské zapojení do společnosti **6**

Jak se skautuje na severu **10**

Tipy na akce pro veřejnost **12**

Cíle udržitelného rozvoje **14**

Rozhovor o službě potřebným **16**

Roverský program pro společnost **20**

Pro a Proti: Má se Junák vyjadřovat k dění? **22**

PRAXE

Sloupkořadí **24**

MiQuik očima účastníka **26**

MiQuik očima organizátorky **28**

Rozhovor s IST Intercampu **30**

Kompas: Testováno na roverech **32**

Servisáci na Obroku **34**

Kodex jednání dospělých: Zaměřeno na RS **36**

Anketa: Co si z Kodexu bereme? **38**

Recenze Listů Jurovi **40**

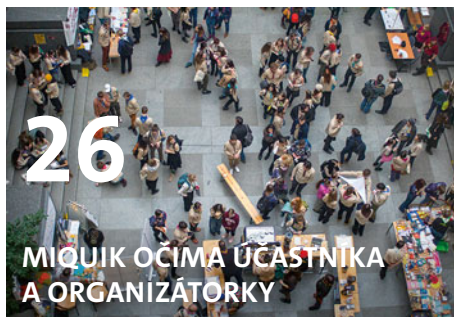
OKNO

Rozhovor se slamerkou Držgrešlí **41**

Zimní táboření **44**

Krojokapsy: Blůza brněnského oddílu **46**

Pozvánky **47**

Vydavatel

Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z. s.
Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1
IČ: 64934926
tel.: 777 663 997, e-mail: tdc@skaut.cz
web: www.skaut.cz/tdc
www.skaut.cz/obchod

Redakce

Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z. s.
Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1
e-mail: kmen@skaut.cz
web: kmen.skauting.cz
archiv: casopisy.skaut.cz

Šéfredaktor

Jakub Radan Dvořák – Dubínek

Zástupce šéfredaktora

Matěj Richtr – Vypravěč

Editorka

Petra Běnková – Peťa

Redaktoři

Anna Vařeková – Barbie
Petra Sýkorová – Surikata
Jonatan Šercl – Špion
Tomáš Klápa – Kyblik
Michal Dobeš – Dobi
Filip Komenda – Klacek
Kateřina Barotová – Junno

Korektury

Lucie Víchová – Lucka
Magdalena Grešová – Majda

Dále na tomto čísle spolupracovali autoři článků, fotografií a ilustrací.

Autorka titulní strany

Kateřina Kočárníková

IMAGEMAKERS

Grafická úprava a zlom

Imagemakers – Jitka Turbáková
e-mail: info@imagemakers.cz
www.imagemakers.cz

Tisk
Triangl, a.s.

Předplatné

SEND Předplatné s. r. o.
www.send.cz/skaut

Uzávěrka čísla 134 20. března

EDITORIAL

MILÉ ČTENÁŘSTVO,

když mimořádný Valný sněm v roce 2022 oficiálně přijal osmý bod skautské výchovné metody „Zapojení do společnosti“ jako součást Stanov, zaslechl jsem hlasy, které se ohrazovaly proti „novotám“. Spojení skautingu a společnosti ale není žádnou novotou, ale úplným základem skautského hnutí. Nebýt společnosti kolem nás, žádný skauting nevznikne. S okolním světem se jako skauti doplňujeme a v jistých ohledech jsme na sobě závislí.

Debaty o tom, jaký by byl svět bez skautského hnutí, by byly složité, tak je nechme stranou. Naopak je to však jednoduché: žádný skauting by bez společnosti nebyl. Nemůžeme tedy předstírat, že se nás svět kolem netýká, protože jsme jeho součástí. A navíc součástí, která by měla vynaložit aktivitu na jeho zlepšování.

Jak se pustit do „zlepšování světa“? Co když na to nemám dostatek nápadů nebo kuráže? Věřím, že zlepšovat svět se dá i malými činy. Pokud se díky vám někdo usměje, pokud díky vám dítě zažije zábavu nebo díky vašemu příspěvku člověk místo na ulici stráví noc v teplé místnosti, pomohli jste tím světu.

Zapojení do společnosti nestojí jen na službě a dobrých skutcích. Základní stavební jednotkou společnosti jsou jednotlivci a vztahy mezi nimi. Pokud snad někdy mám pochyby, že na mně nezáleží, jsem na omylu. Každé jedno mé rozhodnutí může ovlivnit rozhodnutí jiných lidí, a tím celé společnosti.

Roverský věk je specifický, krásný a zároveň náročný tím, že je plný rozhodnutí. Každý rok od mých patnácti až do současných třidvaceti let jsem čelil změnám a rozhodnutím. Nová škola, nové bydlení, nová práce, nová funkce ve skautu a další a další.

Leckdy do toho všeho přijde zmatek nebo výčitky, zda jsme se rozhodli dobře. Občas musíme počítat s tím, že se trochu ztratíme. Je ale důležité najít cestu zpět. O tom, jak a kde ji hledat, vám snad napoví toto číslo Roverského kmene.

**Přeju příjemné čtení,
Jakub Radan Dvořák – Dubínek**

FOTO TAMARA TOTKOVÁ

YELLOWSTONE TRÁPÍ NEMOC JELENŮ

V americkém národním parku Yellowstone se rozmohla smrtelná chronická nemoc jelenů, která zahrnuje slintání, příznaky demence, agresivitu, skřípání zubů a nemotornou chůzi. Experti nevědí, zda je choroba přenosná na člověka. Kromě Spojených států se s touto chorobou potýkají i v Kanadě, Skandinávii a Jižní Koreji. (reflex.cz)

VĚDCI Z PENSYLVÁNIE VYVINULI NOVÝ TYP SKLA

Spojené státy americké – Vědci z Pensylvánské státní univerzity vyrobili nový typ skla nazvaný LionGlass, který je desetkrát odolnější proti poškození a při výrobě spotřebuje o třicet procent méně energie než běžné sklo. LionGlass slibuje snížení uhlíkové stopy na polovinu. Cílem vědců je zajistit dlouhodobě udržitelnou výrobu skla a skleněných produktů. (vtm.zive.cz)

NA DOSTUPNÝ SKAUTING SE PODAŘILO VYBRAT PŘES 700 TISÍC KORUN

Program Dostupný skauting získal od dárců během prosince minulého roku přes 700 tisíc korun, kterými podpoří děti z rodin v tíživé ekonomické situaci. Podpora je určena pro skauty a skautky ve věku 6–26 let, konkrétní kritéria pro výběr podpořených dětí si střediska a přístavy stanovují sami. Žádat o příspěvek je možné až do 15. března přes SkautIS, novinkou letošního roku je, že není nutná žádná finanční spoluúčast.

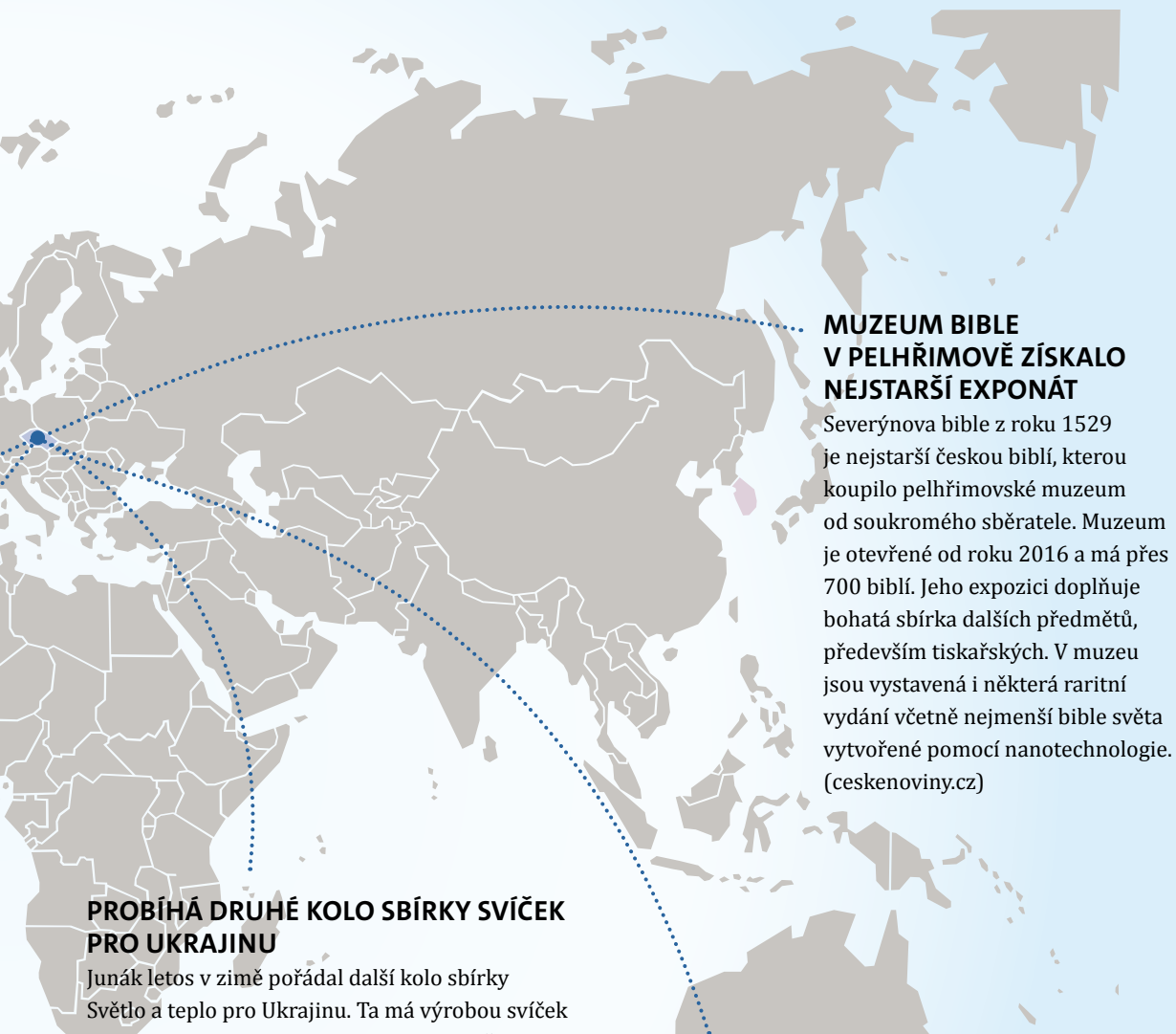
V minulém roce podporu čerpalo téměř 500 dětí z více než 80 středisek a přístavů. (skaut.cz)

V GRÓNSKU NAŠLI POZŮSTATKY OBŘÍHO ČERVA

Paleontologové objevili v oblasti Sirius Passet v severním Grónsku zkamenělinu obrovského druhu červa z období prvohor – žil před více než 500 miliony let. Timorebestia koprii, neboli „hrůzostrašná bestie“, tedy červ s ploutvemi po stranách těla, mohutnou čelistí a dlouhými tykadly byl masožravý a měřil zhruba 30 centimetrů. (denik.cz)

RYCHLÉ ŠÍPY SLAVÍ 85 LET

První díl komiksu Rychlé šípy Jaroslava Foglara – Jestřába vyšel 17. prosince 1938 v časopisu Mladý hlasatel. V prosinci loňského roku oslavil komiks své 85. narozeniny. U příležitosti této události Skautská nadace Jaroslava Foglara uspořádala sbírku na vydání *Záhady hlavolamu* v ukrajinštině, potřebné finance se již podařilo vybrat. Skautský institut v Rybárně k výročí uspořádal setkání s výletem do Stínadel. (skautskanadace.cz)

MUZEUM BIBLE V PELHŘIMOVĚ ZÍSKALO NEJSTARŠÍ EXPONÁT

Severýnova bible z roku 1529 je nejstarší českou biblí, kterou koupilo pelhřimovské muzeum od soukromého sběratele. Muzeum je otevřené od roku 2016 a má přes 700 biblí. Jeho expozici doplňuje bohatá sbírka dalších předmětů, především tiskařských. V muzeu jsou vystavená i některá raritní vydání včetně nejmenší bible světa vytvořené pomocí nanotechnologie. (ceskenoviny.cz)

PROBÍHÁ DRUHÉ KOLO SBÍRKY SVÍČEK PRO UKRAJINU

Junák letos v zimě pořádal další kolo sbírky Světlo a teplo pro Ukrajinu. Ta má výrobou svíček v plechovce pomoci lidem ve válkou zasažených oblastech. „Letošní ročník se zapojilo více lidí z regionů, za což jsme rádi a všem dobrovolníkům děkujeme. I díky této podpoře očekáváme, že se vyrobí více svíček než loni,“ říká Natálie Dubanevičová – Doby, která se dlouhodobě věnuje skautské podpoře Ukrajiny. Minulý ročník přinesl pro tamní obyvatele přes 15 tisíc svíček a setkal se i se silnou mediální podporou. Zákopové svíčky, jak se svíčky v plechovce nazývají, zajišťují ukrajinskému obyvatelstvu světlo i teplo na vaření. Místní si totiž kvůli nebezpečí nášlapných min materiál na topení nemohou sbírat sami. (skaut.cz/svickyproukrajinu, zpravodajstvi.skaut.cz)

ZEMŘEL NOSITEL NEJVYŠŠÍHO SKAUTSKÉHO VYZNAMENÁNÍ

Ve věku nedožitých 92 let nás 2. ledna navždy opustil bratr Zdeněk Navrátil – Fetišek, skautský činovník, vzdělavatel a výrazná osobnost skautingu. Bratr Fetišek stál u první, druhé i třetí obnovy Junáka. Už na gymnáziu měl problémy kvůli své víře a skautingu, kterému se začal věnovat po skončení války v roce 1945. Ke konci 50. let byl označen za politicky nespolehlivého a přišel o své zaměstnání a dělal pouze pomocné práce. Navrátil byl nositelem Řádu Stříbrného vlka, což je nejvyšší skautské vyznamenání. (zpravodajstvi.skaut.cz)

⊠ TÉMA KOMENTÁŘ

SEDNOUT SI SPOLU POD STROM, ZAVŘÍT OČI A SNÍT. I TAK SE DÁ ZAČÍT SE ZAPOJENÍM DO SPOLEČNOSTI

Tlak na organizaci stále více „prospěšných“ aktivit může stát v cestě našemu úsilí utvářet lepší svět. Potřebujeme si ho nejprve umět představit a až pak vyhrnout rukávy. Roverské kmeny mohou být místem, kde můžeme zpomalit, snít a zkoušet, jak své představy přenést do světa okolo nás. Ten totiž nezačíná za dveřmi klubovny, ale v nás samotných.

AUTORKA **VENDULA MENŠÍKOVÁ – VENDA**

Působí v odboru Skauti na Zemi. Je spoluautorkou příručky PUSA pro svět a podporuje skautské týmy na cestě k větší udržitelnosti. Vede iniciativu na ochranu demokracie, věnuje se občanské participaci a demokratickým inovacím. Má ráda mech, kapradí a kola s puntíky.

Zapojení do společnosti nám připomíná, že neskautujeme ve vzduchoprázdnu – každodenní propojování se světem okolo je nedílnou součástí skautingu. Roverský věk přímo vyzývá k praktickému zkoumání, jak v kontaktu se světem okolo naplňovat heslo „Sloužím“. I roverský program počítá s odvážnějším vykračováním mimo naše klubovny a praktickou spoluprací s lidmi v místě, kde žijeme, i dál.

Je skvělé, když se oddílům a kmenům daří sdílet zkušenosti a navzájem se inspirovat k novým nápadům a experimentům. Myslím, že i díky tomu na konci workshopů o osmém bodu skautské výchovné metody *Zapojení do společnosti* (více na bit.ly/workshop_zapojeni) často slyšíme o smělých

plánech. O větším zapojení rodičů do chodu oddílu, spolupráci s dalšími spolky v obci, plánech zorganizovat nové dobročinné akce a dalších.

Zároveň v těchto chvílích mívám neodbytný pocit, že se nám nedaří předat něco podstatného. Větší množství aktivit nutně neznamená lépe. Předpoklad, že čím více „jednotek dobra“ zvládneme zařadit, tím lépe, bývá častý a hlavně silný. Rovering přitom nabízí unikátní příležitost zpomalit a posvítit si na to, co a jak děláme. Tento moment v sobě nese příležitost pro proměnu sebe i světa. Umožňuje nám své aktivity lépe sladit s vlastními sny o lepším světě – včetně pravidel, podle kterých bychom si přáli, aby fungoval. Roverské kmeny mohou být bezpečným místem, kde se v důvěře může odehrát tento vzácný proces upřímného zkoumání toho, na čem nám záleží – a co s tím uděláme.

ZRCADLO, ZRCADLO, JAKÝ SVĚT SI PŘEJU?

Pokud se chceme s oddílem či kmenem zapojit do „zlepšování světa“, čeho se chytit? Nezačínat od nuly a rozhlédnout se, jak to dělají jinde, dává velký smysl. Dobrý první krok je vyzkoušet si něco, co má jasně ohraničený začátek a konec – třeba ve spolupráci s jiným spolkem v obci zorganizovat dobročinnou kavárnu nebo se připojit k celostátní akci jako je

Uklidíme Česko (jak posílit výchovný přesah této aktivity si můžete přečíst na bit.ly/uklidme_presah). Zvláště, když nám to umožní si zažít, zvědomit a pod kůži dostat důležité rozměry *Zapojení do společnosti*.

MEZI HLAVNÍ PILÍŘE ZAPOJENÍ DO SPOLEČNOSTI PATŘÍ:

- prospěšnost světu: kritické promyšlení dopadu aktivit a souvislostí s širšími jevy ve světě kolem nás až po globální úroveň
- opravdová spolupráce s ostatními: oceňování rozmanitosti a schopnosti řešit výzvy ve spolupráci s aktéry ve skautském hnutí i mimo něj
- osobní rozvoj: posilování dovedností užitečných pro vytváření lepšího světa a hledání vlastní role v něm
- každodenní život v oddílech: dovednost důležité rozměry *Zapojení do společnosti* naplňovat každodenně
- Více si můžete přečíst na bit.ly/zapojeni_spolecnost.

Než navážeme další akcí, může být užitečné zpomalit, za zkušeností se ohlédnout – a obrátit přitom pomyslné kouzelné zrcadlo vyjevující pravdu směrem do svého nitra. Je to důležitý moment, který může potřebovat čas. A je v pořádku si ho dát. Co je cílem? Trénovat schopnost kriticky zhodnotit, co dělají jiní v domnění, že to je „dobré“ a odhalovat, k jaké podobě světa taková činnost směřuje. Otevírá nám to příležitost prozkoumat, jaký svět si my sami přejeme, a o toto uvědomění se pak opřít ve svých aktivitách.

Možností, jak zasáhnout do světa se záměrem jej zlepšit, je totiž opravdu mnoho. A nabídky, kdy jedna je zajímavější a zábavnější než druhá, mohou snadno vést k nekonečnému řetězení akcí bez ladu a skladu a vnitřní logiky. Mohou přehlušit příležitost pro cenovou změnu v nás – a tím i ve světě kolem.

SKAUTSKÁ VÝCHOVA NENÍ NEUTRÁLNÍ

Myslím však, že do karet nám nehraje jedna věc. Slyším a čtu ji mezi řádky na workshopech i sociálních sítích. Jde o určitý předpoklad toho, jak skautská výchova souvisí s „utvářením lepšího světa“. Tento předpoklad rozlišuje mezi skautskou činností (výpravy, schůzky, tábory atd.) a pro společnost prospěšnými činnostmi. S první kategorií se pojí *výchova* kluků a holek jako něco, co děláme *pro ně*. Naopak prospěšné projekty jsou chápány jako *dobro*, které děláme *pro druhé* nebo *pro svět* v širším smyslu. Jako by to byly od sebe odlišné věci.

V tomto pojetí je skautská výchova často chápána jako neutrální. Jako aktivita, která ve vztahu ke světu *nic nedělá*, nijak ho nespoluutváří (nebo utváří, ale až nepřímo, prostřednictvím jednání lidí, kteří prošli skautskou výchovou). Výchova má přitom přímý vliv na to, jak chápeme svět. Zde leží velká příležitost. Způsoby jednání, řešení konfliktů, používání odměn a trestů, soutěžení, hodnoty zakódované v hrách, způsoby, jakými zacházíme s mocí a zapojujeme členy*ky kmenem, přímo formujeme porozumění světu okolo sebe. Tomu, jakým je místem, jak funguje, jací jsou v něm lidé.

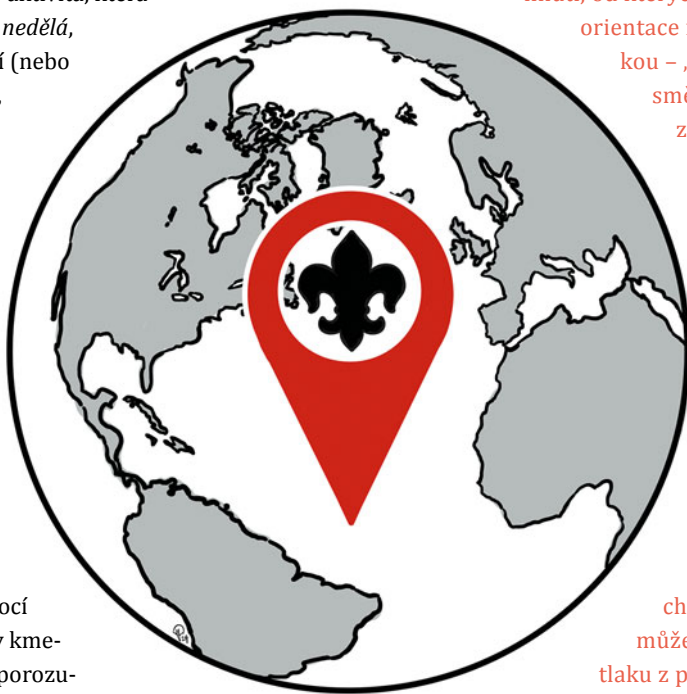
Všechny tyto aspekty – v mém chápání nikoliv neutrální – výchovy připravují půdu pro to, jaký svět *bude možné* tvořit. Utváří naše představy o tom, co je a není možné, jak chápeme vlastní vliv

a jakou si myslíme, že v něm můžeme a máme hrát roli. V roverském kmeni se můžeme společně dívat i na tyto předpoklady, které si neseme v sobě a které následně promítáme do (více či méně) prospěšných aktivit.

Jak zapojení do společnosti komunikovat?

Komunikace aktivit, kterými se se svým oddílem či kmenem „zapojujete do společnosti“, ve vás může vzbuzovat obavy z konfliktu či kontroverze. Myslím v tomto kontextu i na některé hlasy z našeho hnutí, od kterých zní obavy z přílišné orientace na – s mírnou nadsázkou – „neskautské aktivity směrem navenek“. Často zmiňovaná je například environmentální výchova. Nemyslím, že kritika směřuje k ochraně planety jako takové, jako spíše k podceňování výchovné roviny, kterou máme ve svém poslání. Pokud budete mít jistotu, že to, co děláte, vychází z vás samotných, může to sejmout část tlaku z pomyslné potřeby své aktivity obhajovat. To, co děláte, pak vychází z vašeho zájmu o svět a jeho

upřímného zkoumání. To, jak to děláte, se odvíjí od vaší současné schopnosti téma uchopit, a to s takovou mírou kritického náhledu, kterého jste právě schopní. Zkuste se k tomu vrátit, až pocítíte potřebu obhajovat své aktivity.

CO S TÍM V ROVERSKÉM KMENI?

Zkuste si představit, že problémy současného světa, od chudoby až po klimatickou změnu, jsou především krizí imaginace – schopnosti představit si něco lepšího – a nedostatkem důvěry, že změna je vůbec možná. Naše vnitřní představa o tom, jaký svět je, se propisuje do toho, co považujeme za normální, žádoucí, i morální. A tím i do veškerého našeho jednání, včetně toho, jak se snažíme *dělat dobro*. Ve skautském prostředí – a zejména v roverském věku – si na to můžeme posvítit.

Úzce to souvisí s naší (ne)schopností zapojovat fantazii, představovat si a tvořit lepší světy. Nejsme moc zvyklí představivost trénovat. Máme tendenci si myslet, že svět, jak ho známe, je jediný možný. Možná i podceňujeme jeho proměnlivost. I proto mám za to, že nesmírně záleží na schopnosti roverů a rangers vytvářet ve svých kmenech prostředí, které posiluje představivost i důvěru, že věci mohou být jinak. A schopnost zpomalit a automaticky nepřejímat aktivity – a s nimi i předpoklady – jiných otevírá možnost pro vnitřní proměnu a dovednost jednat v souladu s ní i navenek.

O důležitosti imaginace si můžete přečíst v metodice *Odvaha nerůst* na straně 39. Vyzkoušejte si pak aktivitu *Vedená vizualizace*.

Více na bit.ly/odvaha_nerust

Sama si prostředí roverského kmene představuji jako bezpečný prostor, kde lze ve vzájemné důvěře zkoumat, co pro nás samotné znamená „lepší svět“ – a rozkrývat přesvědčení, která mu stojí v cestě. Prostor, ve kterém se můžeme otevřít větší citlivosti a vyslyšet, co nám naše emoce říkají o tom, na čem nám záleží a co už chceme jinak. Roverský kmen si představuji jako hřiště pro experimenty, jak do světa zasahovat způsobem, který k lepšímu proměňuje základní pravidla jeho fungování. Místo, kde lze hledat nové, vlastní způsoby, jak vytvářet lepší svět – a u toho proměňovat sami sebe. ●

Praktické tipy do začátku

- **Jaké máme vidění světa?** Začněte tím, že se v kmeni podíváte na to, jak kdo vnímáte současný svět. Co se daří a co ne? Využít můžete například aktivitu *Jak se sladit ve vidění světa* (bit.ly/jak_se_sladit) projektu *Futuropolis*.
- **Čím vším ovlivňujeme svět?** Udělejte si ve svém roverském kmeni přehled toho, čím ovlivňujete svět kolem sebe. Zahrňte aktivity, kterými se cíleně snažíte dosáhnout změny, i cokoliv dalšího, o čem si myslíte, že má dopad na svět. V *Globálním kompasu* (globalnikompas.cz/cs) se můžete inspirovat, co vše sem může spadat. Diskutujte o tom, čím svět blízko i daleko ovlivňujete nejvíce – a proč si to myslíte.
- **Odkud se berou problémy a naše odpovědi na ně?** Ze svého přehledu vyberte dvě až čtyři dobročinné či jinak prospěšné projekty. Ptejte se, jaké změny se těmito aktivitami snažíte dosáhnout: na jakou situaci/problém reagujete. Jak se stalo, že na ni reagujete zrovna takto (jak se aktivita ve vašem kmeni objevila, kdo ji navrhl a proč)? Zamyslete se, jaká je role ostatních aktérů mimo skautské hnutí – jak na tuto situaci reagují oni? Pomocí modelu *ledovce* (futuresopolis.cz/knihovna/ledovec) hledejte příčiny problému, k jehož řešení se snažíte přispět, i přesvědčení, na kterých stojí vaše reakce na něj.
- **Jak dělat prospěšné akce o něco lépe?** Pokud se chcete inspirovat, jak dělat informované a reflektované prospěšné akce, které cíleně navyšují míru participace členů*ek kmene a pracují s globálním rozměrem, přečtěte si metodu díky *Skautský dobrý skutek*. Až budete navrhovat konkrétní aktivity, zkoušejte dosáhnout souladu se svými sny o lepším světě. Zvědomujte si předpoklady, na kterých vaše plány stojí.

SKAUTSKÝ DOBRÝ SKUTEK

KVŮLI POLOZE NENÍ U NÁS SKAUTING TAK INTENZIVNÍ, ŘÍKÁ VŮDKYNĚ NEJSEVERNĚJŠÍHO STŘEDISKA V ČESKU

Zapojení do společnosti není jen oblastí roverské metodiky, ale i velmi praktickým aspektem skautské praxe. Každý oddíl se nějakým způsobem zapojuje do společnosti. Ne každý pro to ale má příznivé podmínky. O tom, jak může geografická poloha místa, ve kterém skautujete, ovlivňovat činnost, si povídám s Pavlou Šulákovou – Pájou.

AUTOR **TOMÁŠ KLÁPA – KYBLÍK**

Jeho domácí oddíl se nachází ve středu Čech, takže do odlehlých oblastí Česka se moc nedostane. Když už se mu to ale podaří, rád to spojí se skautským zážitkem.

Pája je emeritní vůdkyně střediska Seveřan ve Šluknově, které vedla deset let. V současnosti se věnuje převážně svým dvěma dětem.

Na webových stránkách šluknovského oddílu stojí, že celý koedukovaný oddíl se schází v neděli od devíti hodin dopoledne. Na tento neobvyklý čas směřuje i má první otázka. „Je to kvůli tomu, že naši vedoucí studují na vysoké škole, na kterou dojíždějí daleko, a ve Šluknově přes týden vůbec nejsou,“ odpovídá Pája. I tak je podle ní problém zajistit, aby nedělní schůzka proběhla, jelikož vedoucí mívají na víkendy jiné plány, a vždy se tak musí předem jasně domluvit, aby na schůzce někdo byl.

Dojíždění vedoucích komplikuje i oddílové výpravy. „Do Prahy, kde šluknovští vedoucí studují, to trvá tři až čtyři hodiny. Vedoucí se domů vracejí v pátek večer a v neděli po poledni už potřebují jet zpátky,“ vysvětluje Pája. „Proto se snažíme plánovat výpravy jen na jeden den, často se zapojujeme do větších akcí v okrese, klidně i neskautských, což taky obnáší zhruba dvouhodinovou cestu,“ dodává. Kvůli tomu má oddíl zhruba jednu akci za dva měsíce. Podle Páji kvůli tomu „skauting není tak intenzivní“.

Geografické okénko:

Šluknov je nejsevernější české město s přibližně 5700 obyvateli. Leží ve Šluknovském výběžku v Ústeckém kraji, v čemž spočívá i jeho nedostupnost. Do okresního města Děčína jsou to téměř dvě hodiny cesty, naopak velmi blízko různými směry to mají Šluknovští do Německa.

VÝJIMKY A ZASE VÝJIMKY

Největším problémem je pro šluknovské skauty naplnění řádných administrativních požadavků na existenci jejich střediska.

V prvé řadě je to velikost oddílu. „V minulosti jsme dostávali od okresu výjimku na počet členů, jelikož nás jednoduše tolik nebylo. Částečně se s tímto problémem potýkáme také proto, že v menších městech, jako je Šluknov, mají lidé nižší příjmy a nemohou si pro své děti skauting dovolit. Výpravy proto plánujeme nízkonákladově,“ vysvětluje Pája.

Ani tábory na tom nebývají početně nejlépe. V předchozích letech si středisko troufalo na vlastní tábory, které se odehrávaly na zahradě u jejich skautské základny. „Byla to docela výzva, jelikož nás bylo s holkama málo, museli nám pomáhat naši partneři. Navíc jsme zjistili, že ač se to nezdá, vařit v polních podmínkách pro patnáct lidí je mnohem složitější než vařit pro padesát,“ vzpomíná s úsměvem Pája. „Letos jsme se ale právě kvůli počtu spojili s děčínskými skauty a tábor absolvovali s nimi.“ V současnosti už jsou šluknovští v lepší situaci. Díky náborům na začátku školního roku a vzrůstajícímu zájmu jejich počet už překonal řádnou hranici.

Dalším problémem je nedostatek činovníků k zastání jednotlivých funkcí. Středisko Seveřan vzniklo počátkem 90. let, kdy mělo dostatek dětských členů i vedoucích. Zhruba před dvaceti lety ale začali roveři po maturitě čím dál častěji odjíždět na vysoké školy. „Od té doby to máme administrativně těžké,“ přiznává Pája. „Jsme středisko o jednom oddíle, na což musíme mít opět udělenou výjimku z okresu, kde nám tím hodně pomáhají. K tomu, aby středisko mělo všechny náležitosti, jako třeba různé komise, je potřeba hodně činovníků a kvalifikací. A my jsme pouze čtyři dospělí. Když jsme středisko přebírali, o funkce v něm jsme si stříhali Kámen, nůžky, papír, a revizní komisi dnes sdílíme s jiným střediskem v okrese,“ vysvětluje.

DO ŠLUKNOVA SE LIDÉ NEVRACÍ

Nejefektivnější pomocí ze strany Ústředí Junáka by podle Páji bylo zmírnění nároků na vznikající střediska. Ty jsou dnes podle ní nastaveny příliš vysoko. Střediskům v odlehlejších lokalitách předurčují existovat na výjimkách udělených Okresní radou a celkově jsou velmi byrokraticky složité. Přidává i historku: „Jeden z mých známých chtěl zakládat oddíl, ale nakonec ho kvůli těmto složitostem raději registroval pod Červeným křížem.“ Dále místní oddíl také naráží na problém vzdělávacích kurzů, kterých je v okolí Šluknova málo, případně se nekonají pravidelně.

Do budoucna Pája hledí spíše pesimisticky. Na podzim sice po deseti letech předala středisko nové vůdkyni, zásadní zlepšení situace ale v následujících letech neočekává.

Nedostatek dětí i vedoucích je podle ní problém dlouhodobý a těžko řešitelný, jelikož roveřů a rangers, kteří u oddílu zůstanou i po nástupu na střední nebo vysokou školu, je opravdu málo. „Pokud studujete, jste minimálně přes pracovní týden pryč, a středisko tak vedete na dálku, což je složité, pokud musíte řešit třeba něco na klubovně, ke které se nemáte jak dostat,“ popisuje. „Po vysoké škole se už zase hodně lidí chce věnovat práci, odstěhovat se a založit rodinu, což byl i můj případ. Do Šluknova už se jednoduše lidé nevrací.“

Momentálně je ale Pája s děním u nich v oddíle spokojená. Ona sama má po předání funkce více času se věnovat rodině a svou nástupkyni a ostatní vedoucí vnímá dle svých slov „jako svěží vítr“, hlavně kvůli jejich nasazení v práci s dětmi. „Určitě to bylo náročné, ale vidět se s těmi dětmi, pro které jsme to dělali, mi vždy dodalo novou energii,“ zakončuje s úsměvem Pája. ●

AKCE PRO VEŘEJNOST JAKO SLUŽBA NEBO DOBRÝ SKUTEK: NÁVOD A INSPIRACE

Konáte alespoň jeden dobrý skutek denně a naplňujete roverské heslo „Sloužím“? Podporovat tyto hodnoty můžete pořádáním akcí pro veřejnost nebo zapojením se do akcí již existujících.

AUTORKA **PETRA SÝKOROVÁ – SURIKATA**

Surikata pochází ze skautského oddílu ve Višňově. Je členkou vysokoškolského roverského kmene Skrypta.

HOSPODSKÉ KVÍZY, BĚŽECKÝ ZÁVOD, DÁREK ZA KORUNU

Prvním zajímavým tipem na akci pro veřejnost je hospodský kvíz. Skautský oddíl ve Višňově ho pořádá v místním bistru. Lidé usednou po skupinkách ke stolu a odpovídají na záluďné otázky. Jde o zábavný způsob, jak posedět v restauraci a přitom si provětrat mozkové závity a zažít spoustu humorných chvil.

Podle Lucky, která kvízy pořádá společně s Evkou, by člověk měl vymyslet otázky tak, aby byly středně těžké a zároveň trochu zábavné. Připraví se 10 různorodých kategorií po 5 otázkách. Kouzlo spočívá v tom, že to je mix, například první kategorií jsou pohádky a druhou třeba čeští prezidenti, aby se nikdo ze soutěžících nemohl připravit. „Dělali jsme i skautské, velikonoční a vánoční speciály,“ vzpomíná Lucka, která pak s Evkou zkontroluje, zda nějaká otázka není nejednoznačná či matoucí, nebo zda neexistuje více správných odpovědí. Také se musí dobře udělat prezentace, je nutné zorganizovat lidi, zarezervovat místo a sehnat techniku, aby se dalo promítat a fungovaly mikrofony. Potom duo vyřeší přihlášky soutěžících a zajistí dort pro vítěze.

Dalšími akcemi v režii skautů z Višňově je Skautský dobrý skutek, pořádaný odborem Skauti na Zemi, konkrétně akce Uklidme Česko, nebo vyrábění dárků

pro lidi v domově pro seniory. Oblíbený byl i běžecký závod Višňovská míle, nebo Dárek za korunu, kde děti za tuto symbolickou cenu vyráběly dárečky pro maminky ke Dni matek. Kromě toho višňovští skauti pořádají také dětské dny a karnevaly. Pomáhají rovněž při místním přespolním běhu Chalupářský teréňák, jenž odkazuje na seriál natočený ve Višňově. Oddíl se před lety zapojil i do pomoci povodněmi zasaženým obcím. V prosinci, nejčastěji v místním kostele, rozdávají členové betlémské světlo, samotnému zapalování plamínku předchází krátké hudebně-dramatické vystoupení či zpívání koled.

NÁVŠTĚVA SENIORŮ, ČIŠTĚNÍ STUDÁNEK, POMOC BEZDOMOVČŮM, MASTNÍK RACE A LANOVÝ PARK

Akce pro veřejnost často reagují na aktuální události, jakou je nyní již delší doba válka na Ukrajině. Jedním z aktivních pomáhajících kmenů je vysokoškolský roverský kmen Skrypta, jehož členové se loni zapojili do výroby svíček ze starých plechovek a poslali je na Ukrajinu lidem zasaženým válkou.

Během jedné schůzky navštívili oddělení gerontopsychiatrie v Bohnicích a s klienty – seniory zdobili vánoční perníčky a povídali si s nimi. Na jiné schůzce pomohli v rámci křesťanské komunity Sant'Egidio lidem bez

domova tím, že jim dali jídlo a ošetřili je. Skryptané také vyrazili s ukrajinskými vrstevníky na víkendovku. O Vánocích vaří halušky na Staromáku pro kolemjdoucí.

A letos Skryptané pomohli i pohybem – na schůzce si stáhli aplikaci EPP: Pomáhej pohybem a díky uběhnutým kilometrům podpořili dobročinné projekty. Na jiné schůzce kmen vyčistil pražské studánky nebo zlikvidoval zámečky lásky, a zmírnil tak účinky zubu času a vandalismu v Praze. Členové Skrypty pomáhali také v boji proti rakovině prodejem žlutých kvítků. Letos si na vánoční schůzce nerozdávali dárky, ale poslali peníze na charitativní účely.

V mém okolí se schází skauti z oddílu KOS. I ti pořádají zajímavé akce pro veřejnost. Jednou z nich je Mastník race, překážkový běh korytem a okolím potoka Mastníka v Kosově Hoře u Sedlčan. Loni u příležitosti založení obce uspořádali Skautskou stezku po okolí obce. A sportovně naladěni jsou i přibramští junáci, kteří každoročně pořádají akci Lanový park na Svaté Hoře. Úkolem příchozích je zdolat lanové překážky, které pro ně skauti připravili.

POMOC OBCÍM NA AKCÍCH, PROSTOR NA SLIBOVÝ OHEŇ „ZA ODMĚNU“, KULTURNÍ AKCE PRO VEŘEJNOST

Dalšími zajímavými nápady na služby veřejnosti je pálení čarodějnic, patronáty, sázení stromů, tříkrálová sbírka, půjčování tábořiště, drakiáda, lampionový průvod, vynášení smrtky před Velikonocemi, příprava aktivit na den dětí, turistický pochod (pod Klubem českých turistů) a péče o chráněné území.

Kromě těchto nárazových aktivit existuje i jedna dlouhodobá. Službu ostatním občanům a své vlasti totiž vykonávají skautští činovníci už samotným vedením členů. „Celoročně vedeme děti k zodpovědnému občanství a snažíme se naplňovat poslání skautingu,“ konstatuje Amigo, vůdce 4. oddílu TULÁCI s tím, že už tato činnost je služba sama o sobě.

ZÁVODNICE VIŠŇOVSKÉ MÍLE

Lvíčata ze Štěpánova zase získala díky službě veřejnosti parádní místo pro slibový oheň. „Pomáháme na jednom pěchotním srubu a hradě nějakou službou, brigádou nebo úklidem. Jednou jsme pak o půlnoci na hradě mohli udělat slibový rituál, což bylo ohromné,“ svěřuje se zástupkyně vůdkyně Lvičat Želwice.

Středisko Bílý Albatros Praha zase pořádá open-air Festival Skautská Alternativa, kde se prezentují místní i zahraniční hudebníci a panuje nevšední program pro děti i celé rodiny. Festival připravují a organizují členové střediska od 12 let, je otevřený všem. Hudební program postavený na nemainstreamové hudbě se postupně vyvinul většinou ze skautských kapel do pestré dramaturgie, kde téměř třetinu tvoří zahraniční interpreti.

Další akci pořádá oddíl benjamínků ze střediska Ad fontes. Jedná se o skautský turnaj v pexesu pro rodiče. Druhou akci, dvoudenní festival outdoorových filmů Snow film fest, zorganizovalo středisko Fidelis et Fortis.

Věřím, že článek vás inspiruje k organizaci vlastních akcí pro veřejnost a že budou vydařené.

Tip: Na skautské akce lze získat dotace od Junáka, granty od obce nebo evropské dotace, viz krizovatka.skaut.cz/search?q=dotace. ●

STIHNEME ZLEPŠIT SVĚT DO ROKU 2030?

Co vznikne, když spojíme skauting a projekt OSN? Programové nápady pro zapojení roverů do společnosti. V článku představím vybrané cíle udržitelného rozvoje a aktivity, které můžete na schůzkách kmene vyzkoušet.

AUTORKA ANNA VAŘEKOVÁ – BARBIE

Vede roverské společenství Diversity v Říčanech. S SDGs se blíže seznámila díky Mezinárodnímu odboru Junáka během JOTA-JOTI, v rámci příprav RS programů se snaží jednotlivá společenská témata vhodnými programy otevírat i ve svém společenství.

CO JSOU SDG'S?

Cíle udržitelného rozvoje (Sustainable development goals – SDG's) jsou body programu OSN pro rok 2015 až 2030. Jde o sedmnáct společenských témat, kterým se OSN a další zapojené organizace věnují, s cílem zlepšit stávající situaci sociálních a environmentálních problémů.

Na stránkách OSN – osn.cz/osn/hlavni-temata – najdete seznam všech sedmnácti témat s podrobným popisem cílů, kterých chce OSN do roku 2030 dosáhnout. U každého z bodů SDG's jsou představena fakta, která se k problematice vážou. Na českých stránkách OSN naleznete odkaz na krátká videa k problematice, na těch světových v angličtině pak i nápady na aktivity, kterými můžete šířit povědomí o daných tématech.

„Hlavním smyslem SDGs je, aby všichni

lidé na zemi mohli žít důstojný život bez chudoby, hladu a nerovnosti, a mohli plně rozvinout svůj potenciál. [...] Jsme první generací, která může odstranit extrémní chudobu na zemi a zároveň poslední generací, která může zabránit nejhorším dopadům globálního oteplování, než bude příliš pozdě,“ říká o SDG's bývalý generální tajemník OSN Pan Ki-mun.

LOKÁLNÍ KUKUŘICE

Špatná výživa je důvodem úmrtí u téměř poloviny dětí do pěti let. Pro zlepšení výživy potřebujeme udržitelné zemědělství. Jedním z bodů, o které se OSN snaží pro ukončení hladu ve světě, je podpora lokálních farmářů a zvyšování zemědělské výroby.

SDG's se snaží zajistit lepší přístup k potravinám a zároveň vzdělávat širší společnost o plýtvání jídlem.

Farmářský průmysl je velkým producentem skleníkových plynů. Pro současnou českou společnost je stále výzvou nakupovat lokálně a udržitelně. Vznikají ale projekty, které nám v tomto snažení mohou

pomoci – bezobalové prodejny, komunitní zahrádky nebo třeba veřejné lednice, které doporučuji využít v případě, že u vás doma vznikají přebyteky potravin.

Jsme poslední generací, která může zabránit nejhorším dopadům globálního oteplování, než bude příliš pozdě.

Pokud se chcete blíže seznámit s fungováním komunitních zahrad, inspirovat se můžete ve vnořské Komunitní zahradě Pastvina. Pastvina pro skauty nabízí možnost jednodenní výpravy i víkendové návštěvy, během které se seznámíte se zahradou i zvířaty v ní a vyzkoušíte si práci okolo zahrady. Více informací najdete na zahradapastvina.cz/skauting.

Dalším zajímavým nápadem na schůzku může být zero waste kuchařská soutěž. Od nákupu až po servis přemýšlejte, jak využít suroviny kompletně a kreativně. Zero waste ideologie pomalu proniká i do povědomí mainstreamových prodejců potravin a webových stránkách některých z nich najdete zero waste recepty.

PODPORA POD PALCEM

Udržitelnost není výhradou jen velkých firem, jak dokazuje třeba český projekt Reknihy, který získal cenu za udržitelnost od společnosti ASO. Toto udržitelné knihkupectví vykupuje knihy, které již nepotřebujete doma v knihovničce a následně je přeprořádá. Funguje na myšlence cirkulární ekonomiky a snižuje potřebu kácení lesů pro výrobu papíru. Zakladatelé projektu také skrz projekt přispívají finančně na podporu zachování pralesů.

Centrum Tereza se věnuje vzdělávání a životnímu prostředí. Má tak „na triku“ ekoškoly, ekoškolký a další projekty: férové snídane pro veřejnost, web badatele.cz pro podporu zapojení ekologické tématiky během školních hodin nebo třeba projekt Mladí reportéři, který podporuje mladé lidi (11 až 25 let) v mapování environmentálních problémů ve svém okolí pomocí reportáží, fotek a videí.

Zkuste s kmenem uspořádat férovou snídani. Druhou květnovou sobotu bude probíhat na více místech v republice, ale až do května čekat nemusíte. Inspirujte se třeba na webu fairtrade.cz/zapojte-se/ferova-snidane/.

DOSTUPNÁ ENERGIE

OSN se na svých webových stránkách každý měsíc věnuje problematice jednoho z cílů. Vybraným cílem pro únor 2024 je cíl číslo 7 – Dostupná a čistá energie.

Podle informací ze stránek této organizace nemá v současné době přístup k elektrině každý pátý člověk na světě. Energetický průmysl je aktuálně zodpovědný za zhruba 60 procent emisí skleníkových plynů, lidstvo využívá jen 15 procent energie z obnovitelných zdrojů. Jedním z cílů tohoto bodu tak je zvýšení podílu používané energie z obnovitelných zdrojů, dalším třeba propagovat návyky pro úsporu energií.

Zkuste si s kmenem uspořádat výpravu bez použití elektrické energie – puťák s vařením na ohni, cyklovýprava podle papírové mapy či svíčky místo baterek budou zajímavým zpestřením činnosti. Otestujte, jak se vstává bez nabitého telefonu a zjišťuje odjezd vlaku bez pomoci z idos.cz. A pokud by to pro vás byla na začátek moc velká výzva, můžete se do udržitelnějšího světa vydat kontrolou, zda v klubovně používáte úsporné LED žárovky.

Vyřeší cíle udržitelného rozvoje do roku 2030 všechny globální problémy? Spíše ne. Jako každý jiný nástroj mají i SDG's svá pro a proti, která jsou probírána experty v oborech. Každý z uvedených problémů je ovlivněn spoustou proměnlivých faktorů, na které jako jednotlivci nemáme výrazný vliv – ekonomické situace států a firem, politické režimy, náboženství, ... Cíle udržitelného rozvoje jsou jen jedním z nástrojů, který nám může pomoci udělat pár kroků blíž k řešení. Ale i ty mají svůj smysl. Jak se říká, každý maraton začíná prvním krokem. ●

Pro anglicky hovořící doporučuji nechat se inspirovat dalšími aktivitami na odkaze un.org/en/actnow.

Na webu Asociace společenské odpovědnosti najdete články o aktuálních projektech a trendech v udržitelnosti. Kromě Ceny SDGs, kterou Asociace oceňuje udržitelné projekty v ČR a iniciativy Giving Tuesday najdete na webu další informace k SDGs a akce spojené s jednotlivými cíli udržitelnosti. spolecenskaodpovednost.cz/

NEJSILNĚJŠÍ JE PRO MĚ POZNÁVAT PŘÍBĚHY KONKRÉTNÍCH LIDÍ, ŘÍKÁ AÑA, ČLENKA KOMUNITY SANT'EGIDIO

Chceš konat dobré skutky a nevíš, jak na to? Křesťanská komunita Sant'Egidio skýtá příležitost jedinečné služby lidem, kteří nemají kde bydlet. Jak těmto osamělým osobám pomoci, to vše je v rozhovoru s Annou Kopeckou – Aňou, která se této činnosti dlouho a pravidelně věnuje.

AUTORKA PETRA SÝKOROVÁ – SURIKATA

se mi, že jsem našla místo, kde můžu být hrdým křesťanem. Místo, kde křesťanství nabývá významu, za který se nemusím stydět.

Musí být lidé v Saint'Egidiu věřící?

Komunita vítá všechny.

IDEÁLNÍ PROSTOR PRO ZAPOJENÍ ROVERSKÝCH KMENŮ

Jaké akce komunita pořádá?

Kromě pravidelné služby na ulici nebo v domovech pro seniory pořádáme vánoční obědy pro chudé, jarní a podzimní pikniky, ale i tábory pro romské děti či ukrajinské uprchlíky.

Nutno ještě dodat, že nejsme odborníci na lidi bez domova, jak nás často lidé vnímají. To neznamená, že by naše služba byla špatná. Jen náš záběr je širší. S trochou nadsázky lze říct, že nás zajímá celý svět.

Jak probíhají modlitby za chudé?

Většinou modlitba předchází službě na ulici. Nasloucháme Božímu slovu a pak přinášíme myšlenky evangelia do světa, radostnou zprávu těm nejchudším.

Můžeš ve stručnosti shrnout, co je cílem Sant'Egidia?

Cílem komunity Sant'Egidio je, aby v našem městě nezůstal žádný chudý člověk, který má pocit, že je sám. Nejsme „nezisková organizace, která se věnuje lidem bez domova“. Jsme spíš něco jako roverský kmen. Parta mladých, kteří mají určité ideje a jdou dělat nějaký projekt.

Jak ses do této komunity dostala a jak dlouho už v ní jsi?

Poprvé jsem o komunitě slyšela na přednášce v akademické farnosti u Salvátora v Praze před sedmi až osmi lety. Poznala jsem ji ještě během studií. Líbilo

Jak vypadá piknik, který pořádáte pro lidi bez domova?

Seženeme spoustu jídla a pití a v parku trávíme hezké odpoledne, hrajeme fotbal, karty, hrajeme na kytary nebo si jen tak povídáme. Ideální prostor pro zapojení roverských kmenů. Rodinná atmosféra a pohoda.

Jak probíhá vánoční oběd pro chudé?

Snažíme se, aby chudí mohli o Vánocích prožít něco slavnostního, důstojného. Slavnostně se oblečeme a společně u stolu obědvají jak dobrovolníci, tak lidé bez domova. Zpíváme koledy, konzumujeme dobré jídlo, dáváme si navzájem dárky – tak jako v rodinách.

Jednou z vašich činností je provozování humanitárních koridorů a pomoc uprchlíkům. Jak to funguje?

Humanitární koridory jsou programy, které umožňují bezpečný přesun uprchlíků z míst konfliktů jinam, kde mohou najít útočiště a začít nový život. Snaží se minimalizovat rizika, jimž jsou uprchlíci vystaveni během migrace, a zároveň umožnit přístup k humanitární pomoci.

Pokud by se chtěl někdo z našich čtenářů zapojit do programu Sant' Egidia, jak by měl postupovat?

Na našich stránkách santegidio.cz je kontakt na jednotlivé komunity v konkrétních městech. Budeme rádi za každého, kdo je ochotný se zapojit.

VZTAH, KTERÝ SI S LIDMI VYTVOŘÍME, MĚNÍ NEJVÍCE NÁS SAMOTNĚ

Jak konkrétně je možné osamělým lidem bez domova pomoci?

Jakkoli. Základem je chtít pomoci. O to komunitě jde, potkávat se s lidmi, vytvořit si k nim vztah, který nakonec mění spíše mě – je pro mě normální pomáhat, ne druhé hodnotit nebo odsuzovat.

Jaké ošetření tyto osoby potřebují nejvíce?

Všechno. Jejich životní potřeby nejsou naplněné. Chybí jim bezpečí, mají hlad, je jim zima, umrzají, umírají na nemoci, na které se umíralo ve středověku. Ti lidé se nedají nějak „odsunout“. Je možné jim jen pomoci; a to tak, že mají kde bydlet a pracovat, ale po traumatu ze života z ulice potřebují nízkoprahové zaměstnání.

Jaké jsou ohlasy lidí, kterým pomáháte, na to, co pro ně děláte?

Většinou moc hezké. Teď při vánočním obědě se někteří chudí rozbrečeli dojetím, když si uvědomili, že je někdo pozval na oběd do krásného, čistého sálu. Jsou překvapení, že s nimi někdo jedná lidsky, a ne jako s nějakým odpadem. Často nám někdo děkuje a projevuje vděčnost, což je dobíjející.

Jaký je tvůj nejsilnější zážitek z této činnosti?

Nejsilnější je pro mě poznávat příběhy konkrétních lidí. A pak se s nimi někdy i loučit.

Petr byl náš kamarád ze Zlína, se kterým jsme se seznámili minulý rok. Navštívili jsme jej ve squatu (označení pro neobydlenou nemovitost, pozn. red.), kde přebýval, znali jsme lidi, se kterými tam žil, jeho kočky, jeho tátu, který také žije na ulici. Nejdřív jsme ho namotivovali, aby s námi zašel ke svému praktic-

kému lékaři a nechal si napsat léky na své potíže. Jenže druhý den mu ukradli občanku i recepty. Úplně to vzdal. Protože vyřídit občanku je pro něj minimálně na měsíc.

Později začalo ve squatu hořet a měl popálené nohy. Přesvědčili jsme ho, aby šel do nemocnice, kde jsme jej navštěvovali. Ale protože neměl léky od praktika, jeho stav se postupně zhoršoval. Sehnali jsme mu ubytovnu, jenže on odešel; chyběli mu tam jeho kamarádi. Teď v listopadu umřel. Bylo nám to moc líto. Uvědomili jsme si, jak rychle chudí lidé mizí. A že na ulici jde opravdu o život.

Renatu jsme poznali, když byla ještě těhotná. Celé těhotenství prožila na ulici a byla rozhodnutá dítě dát k adopci. Vyprávěla nám, jaké to bylo, když její přítel během porodu místo podpory jen chrлил sprostá slova. A jak těžké pro ni pak bylo se dítěte vzdát.

Jirka se snaží z ulice dostat. Pracoval jako dělník na stavbě. Byl dost hrdý na to, že našel práci. Pak se mu stal úraz, něco mu spadlo na loket a ten se zanřtil, takže pracovat nemohl. Žádné odškodnění neproběhlo, beztak pracoval načerno. Začal proto více přt.

V ČR JSOU PROBLÉMEM NÍZKÉ MZDY A DRAHÉ BYDLENÍ

Jaké jsou podle tebe nejčastější příčiny toho, že se lidé ocitnou bez domova?

Je to víc věcí. Přijdou o práci, mají zdravotní či psychické problémy, rozpadá se jim rodina, nemají vlastní bydlení, jsou v exekuci. Když se sejde víc krizí naráz, už se z toho nedostanou. A pak taky záleží, kde se narodí. Když se narodí v ubytovně, tak v ČR výšku neudělají. Nejspíš ani maturitu.

Většina lidí si myslí, že bezdomovci nepracují. Je to tak?

Oni často pracují. V ČR jsou problémem nízké mzdy a v kombinaci s drahým bydlením je pro spoustu osob těžké zajistit si základní životní potřeby. Tito lidé velice často trpí duševním onemocněním nebo mají jiná zdravotní omezení, což je také limituje v práci. Do složité životní situace se může dostat každý z nás. ●

Anna Kopecká – Aňa

Pochází z oddřlu z Moravského krasu. Vysokoškolská řta strávila ve Skryptě a vedením oddřlu v Praze, teř působí v Napajedřích, kam se přivřala. Vaří na VLK Falconeri. Je na mateřské a spolu s dalšími mladými lidmi zalořila komunitu Sant'Egidio ve Zlíně. Vystudovala všeobecně řlékařství na 3. řlékařské fakultě UK v Praze.

Komunita Sant'Egidio získala mnoho mezinárodních ocenění za svou práci pro mír i chudé ve světě a bývá opakovaně nominována na Nobelovu cenu za mír. Funguje ve více než sedmdesáti zemřích řtyř kontinentů a má 65 tisíc řlenů, ale s komunitou spolupracuje i spousta dalších lidí. V ČR Sant'Egidio působí v Praze, Brně, Olomouci, Zlíně a Jihlavě.

V KINECH OD 7. BŘEZNA

Frosch a nová podoba recyklace

Ekologická drogerie Frosch, která je inovátor na poli výroby plastových obalů, nám připomíná důležitost recyklace. Je důležité, aby byl ekologický nejenom obsah, ale i obal výrobku. Cíl této německé firmy je jasný: vytvářet obalový materiál tak, aby nevznikal žádný nový plastový odpad. Společnost se zavázala, že do roku 2025 bude všechny své produkty prodávat pouze v obalech z jednotného druhu plastu a budou tedy 100 % recyklovatelné. To je možné tehdy, budou-li produkty vyrobeny čistě z recyklátu ze spotřebitelských plastů.

Náhradní náplně Frosch jsou zcela recyklovatelné a odpovídají principům Cradle-to-Cradle®. Přibližně 85 % obalového materiálu není potištěno a lze jej tak recyklovat bez ztráty kvality. Zbývajících 15%, potištěný štítek, je zcela recyklovatelný, protože se nepoužívají žádná lepidla ani pojiva. Potištěná plocha je oddělena od samotného sáčku a připevněna pouze na okrajích pro snadné odtržení.

První na světě přichází Frosch s plně recyklovatelným 3R Sprejem - Vyvinuto podle tří „cyklů R“ – reduce, reuse a recycle.

Evropa každoročně likviduje stovky milionů sprejů formou tepelné recyklace nebo dokonce uložením na skládky, místo aby měly možnost se tyto obaly vrátit zpět do užívání. V současnosti jsou plastové rozprašovače často složeny z různých druhů plastů, což komplikuje jejich recyklaci.

Reduce: Vyrobit snadno a rychle nestačí a tak Frosch při výrobě používá o osmnáct procent méně plastových materiálů.

Reuse: Firma je schopna vyrobit z recyklátu znovu funkční a použitelné spreje, které fungují i po více než pěti tisíci stlačeníh/stříknutích.

Recycle: Spreje jsou vyrobeny ze sta procent z recyklátu a zároveň jsou stoprocentně recyklovatelné.

POZNEJ VŠEDNÍ, JEDNEJ NEVŠEDNĚ

První brigády, výběr školy pro budoucí směřování, první volby, zodpovědnější role ve středisku, možnosti vyjet do zahraničí... Pestrá škála možností, co láká i paralyzuje, co je nová a rozšiřuje obzory. Zároveň však nevyhnutelně trochu vede a má vést k hledání vlastního místa ve společnosti. Roverský věk je dobou hledání tohoto místa, a je proto žádoucí, abychom na to v našem roverském programu mysleli. Jak na to? Přináším konkrétní tipy do roverského programu.

AUTORKA **MARKÉTA MUSILOVÁ – BLECHA**
Koordínátorka programových projektů na ústředí Junáka

Odpověď na otázku „jak“ je velmi jednoduchá. Zaměřit se na věci všedního života roverů a rangers! Čím žijí, jaké mají příležitosti a o čem se rozhodují. Důležité je také vědomě pracovat s otázkami, jak se já osobně stavím ke světu, jaké jsou dopady mého konání, co se děje ve světě, do něhož se integruji, a jakou roli v něm mohu hrát?

Tohle všechno pak můžete v bezpečném prostředí roverské skupiny společně prozkoumávat a aktivně se na úrovni jednotlivců nebo vaší skupiny věnovat činnostem, které vám dají důvěru v to, že můžete a umíte věci aktivně měnit. A hlavně – může vás to bavit! Zvláště, když do toho promítnete originalitu svého roverského kmene a podáte to celé nevšedně. Níže přinášíme tipy na výzvy a projekty, kterými se lze inspirovat.

JAKÉ VÝZVY TI MOHOU ROZŠÍŘIT OBZORY?

Podcast o světě

Poslechnu si podcast se společenským tématem, které mě zajímá. Ponořím se např. do tématu klimatu, udržitelnosti, diplomacie, politiky, lidských práv. Přemýšlím, jak se mě téma dotýká osobně, a diskutuji ho s ostatními.

TIP: Honest view / 2050 / Sedmá generace / Podhoubí / Trhlina

Měsíc českého jídla

Měsíc budu nakupovat pouze ovoce, zeleninu, maso a mléčné výrobky z České republiky. Zjistím, jak jsou na tom místní supermarkety s českými dovozci a jakou zeleninu a ovoce dovážejí a odkud.

Mezinárodní dny

Zjistím, jaké významné mezinárodní dny se slavi ve světě. Alespoň u tří, které mě zaujmou, si zjistím jejich historický kontext a akce, které probíhají v rámci jejich oslavy. Pokud je to možné, jedné z oslav se zúčastním.

CO MŮŽEME DĚLAT V ROVERSKÉ SKUPINĚ ZA PROJEKT?

Je toho nespočet, stačí se porozhlédnout. Následující tipy například kopírují roční období a co je pro ně typické.

1) Je zima a někde je třeba zažehnout plamen světla, tepla a naděje.

Teplota a světlo pro Ukrajinu

Válka na Ukrajině stále běží i letošní zimu, a tak vybízíme k podpoře skrze Junáka a další partnery k organizované pomoci. Více na skaut.cz/svickyproukrajinu. Zapojte i mladší skauty, skautky a rodiny z okolí.

2) Brzy bude jaro, a tak vyrážíme na výlety a výpravy. Přizvěme k sobě další výletníky (s příběhem).

Den/víkend pro mládež z uprchlických rodin

Najdeme příležitost, jak nejlépe pomoci dětem a dospívajícím z rodin utíkájících před válkou (např. na Ukrajině). Oslovíme je, zjistíme jejich zájem a potřeby a naplánujeme třeba společnou víkendovku.

3) Už plánujeme skautské léto. Letos si ho trochu okořeníme!

Tábor se zahraničními skauty

Pozveme si na náš (roverský) tábor skauty z cizí země. Navážeme s nimi kontakt přes rok, vzájemně sladíme naše potřeby a přání a strávíme spolu několik dní během léta v táborových podmínkách.

Další výzvy a projekty pro svou inspiraci najdeš v databázi výzev a projektů na Roverském rozcestníku rovernet.cz/projekty-a-vyzvy.

MÁ SE JUNÁK JAKO ORGANIZACE VYJADŘOVAT K AKTUÁLNÍM UDÁLOSTEM?

Junák – český skaut má spoustu možností, jak dát najevo svůj postoj k aktuální události. Ale měl by to dělat? A za jakých okolností? Ve SkautFóru jsme se na tuto otázku zeptali a soudě podle diskuze, kterou to vyvolalo, je to opravdu žhavé téma a názory se velmi liší.

AUTOR FILIP KOMENDA – KLACEK

PRO: VYJADŘOVÁNÍ JE ODPOVĚDNOSTÍ TĚCH, KTEŘÍ BYLI ZVOLENI

K mému názoru mě přivádí několik důvodů. Prvním je fakt, že se organizace sama vymezuje vůči nebezpečným ideologiím, tedy nacismu, fašismu, komunismu a extremismu. Už toto jí dává rámec, který jí umožňuje současné dění komentovat.

Zároveň je aktivní součástí společnosti, a jako taková by nejen měla mít právo komentovat věci, které se jí přímo dotýkají (např. otázky rozpočtu, ale i třeba nesmyslné a populistické názory na „rušení neziskovek“), ale i věci, které dopadají přímo na společnost (klimatická krize či útoky z nenávisti). Junák svým vyjádřením k teroristickému útoku v Bratislavě (12. 10. 2022) podpořil LGBTQ lidi ve společnosti jak obecně, tak i ve svých řadách. A pro mě jako gaye byla tato zpráva v té době opravdu silně pozitivním vzkazem.

Míra četnosti vyjadřování je odpovědností těch, kteří naši organizaci zastupují a kteří byli do svých rolí zvoleni. Je právem každého člena i delegáta klást otázky na to, jak kandidáti chtějí do diskuzí ve veřejném prostoru jménem organizace vstupovat, ale organizace by se k aktuálnímu dění vyjadřovat měla.

Kryštof Eckhardt – Štůfi, volený člen střediskové rady, výchovný zpravodaj střediska Hiawatha a volený člen okresní rady Junáka na Praze 5

PROTI: JUNÁK MÁ PODPOROVAT RŮST A DISKUZI, NE STRANIT JEDNOMU NÁZORU

Důvodů k mému názoru mám hned několik. Tím prvním je potenciální rozpor mezi osobním názorem jednotlivce – skauta – a názorem eventuálně prezentovaným Junákem. Jsem špatným skautem, jestliže Junák zastává jiný názor než já?

Dalším důvodem je možný odpor rodičů k přihlášení ratolestí do organizace, která by byla de facto politiky definovaná. Kolik dětí by se kvůli tomu do skauta nikdy nepodívalo?

Dále čím více je skautů, tím větší společenskou váhu má vyjádření Junáka. Je rozdíl mezi vyjádřením organizace o pěti stech členech a 70 tisících členech. A když je vydáno vyjádření, se kterým nesouhlasím, nemám efektivní způsob, jak jej ovlivnit, ale dokonce nedobrovolně napomáhám umocnění jeho společenské důležitosti, jelikož jsem +1 ve statistikách členů.

Za cíl Junáka považuji vedení mládeže k samostatnosti a k nezávislému, kritickému uvažování. Transformace náčelnictva v jeden názory určující orgán je akt protichůdný vůči skautskému cíli. Junák má pomáhat společnosti a ovlivňovat veřejné mínění skrz zlepšování nás samých, nikoliv kázáním jednostranných výroků.

Tobiáš Nádvořník – Šipka, člen organizačního týmu rádcovského kurzu Shania

PRO: JUNÁK BY NEMĚL REZIGNOVAT NA ŠÍŘENÍ SVÝCH MYŠLENEK A HODNOT, A TO TÍM SPÍŠE, JSOU-LI ZROVNA SPOLEČENSKY AKTUÁLNÍM TÉMATEM.

Začnu zdánlivou oklikou: Ačkoli jsem od svých jedenácti let skautem a v minulosti jsem sám sebe nazýval dokonce skautem hyperaktivním, dlouhodobě považuji úvod našich Stanov za nepřesný. Stanovy začínají slovy: „Junák – český skaut, z. s. je dobrovolný, nezávislý a nepolitický spolek.“

Myslím si, že tato věta nejen že není přesnou pravdou, ale že je dokonce dobře, že to pravda není.

Chcete příklad? Volby (a případně i neúčast v nich) jsou jistě výsostně politický postoj. Pokud například starosta a náčelníci, jak se stalo, vyzývají: „Pojďte k volbám!“, je to podle mě správně, i když jde o politickou výzvu.

Ač osobně mám své stranické preference, velmi striktně trvám a budu trvat na tom, že Junák musí zůstat nestraničný. Pokud však například (u nás nebo kdekoli jinde) podporujeme demokracii, pokud vyzýváme k zapojení se do politiky, k volbám apod., je to podle mě správně.

Sami jsme si vyzkoušeli, jaké to je, když nám třikrát v minulosti zvrácená politika ukončila činnost. Při dodržení nestraničnosti by Junák jako silný nadstraničný spolek neměl rezignovat na šíření svých myšlenek a hodnot, a to tím spíše, jsou-li zrovna společensky aktuálním tématem.

Pavel Matouš – Ink, dříve vedoucí roverů ve středisku Přelouč, nyní instruktor skautského vzdělávání a dobrovolník Skautského institutu v HK

PROTI: NEEXISTUJE ŽÁDNÝ PAN JUNÁK, KTERÝ ZA NÁS MŮŽE MLUVIT

Myslím, že se Junák vyjadřovat k podobným věcem nemá. A to z důvodu, že žádný pan nebo paní Junák nejsou. Junák je organizace a za ní to píše někdo z mediálního týmu v pozadí, který nebo která se mohou jmenovat jakkoliv. Nechci číst texty ve stylu „tohle si myslí skauti a skautky“, protože velká část z nás si to zkrátka myslet nemusí. Co se někomu na Ústředí může líbit, někomu v jiné části republiky nemusí.

Máme se vyjadřovat k tématům naší činnosti, k výchově a vzdělávání nebo k událostem, které jsou se skautingem spjaty. A to třeba k událostem okolo 17. listopadu 1989, hrdinství skautů v období nesvobody či k tomu, co se nás týká – k pandemii nebo k invazi ruských vojsk na Ukrajinu či ke střelbě na Filozofické fakultě v Praze.

Junák nemá být komentátorem veřejného dění, za ty lajky a srdíčka na sítích nám to totiž nestojí. Lehko se může stát, že se Junák vyjádří k nějaké události, ale na jinou zapomene. Dobře to napsal Tomáš Vovsik ve Skaut fóru – je zcela absurdní, že se Junák nezastal skauta, který čelil šikaně mafiánů v reklamním byznysu na jihu Čech, ale výrazně podporoval aktivistku Lálu, která demonstrovala ve skautském kroji v kombinaci s politickými symboly.

Junák – český skaut není aktivistická organizace ani béčko politické strany. Chce-li to někdo z vedení organizace dělat, měl by to dělat pod vlastním jménem.

Martin Štěrba – Agi, dříve plánoval Obroky, jezdil na světová jamboree, byl předsedou okresní rady v Plzni a vedl projekt Svojskúv sen. V současné době je skautským důchodcem, kterého těší, že skauting stále přináší radost ●

Sloupek inspirace

JAK NA VLASTNÍ PODCAST

Na začátku byly dvě otázky: Jak předat tipy na program, když nikdo nemá čas? Kolik lidí má denně sluchátka v uších?

My jsme si před půlrokem tyto dvě otázky položily a zrodil se z toho odvážný, ale velmi prostý nápad. Natočíme minipodcast, ve kterém přiblížíme našim RS skautskou výchovnou metodu (SVM) a nadhodíme jim inspiraci pro tvoření schůzek.

Při natáčení první epizody jsme se potkaly v klubovně. Zapnuly jsme nahrávání a po několika záchvatech smíchu a důrazného odkašlávání jsme začaly říkat nahlas všechno, co nás k tématu SVM napadlo. Výsledný dialog jsme sestříhaly a první epizoda byla na světě. Nic víc, nic míň. Určitě by šlo nahrávat i profesionálněji (např. sedět na židličkách, které nevržou nebo využít nahrávací mikrofon), ale pro naše účely to bohatě stačilo. Pro záznam zvuku jsme využily aplikaci Záznamník a pro střih aplikaci Super Sound. Jednotlivé epizody jsme uložily na sdílený Disk a odkaz rozesíláme mezi RS, kteří o SVM mají zájem – převážně rádce a rádkyně družinek. Epizody jsme vydaly už čtyři a stále se učíme, jak nové díly vylepšit. Pravidelně nás poslouchá asi třetina RS, což je mnohem více, než jsme čekaly.

Motivací pro podcast byla snaha poslat dál naše skautské zkušenosti, ale předávat lze různá témata. Doporučujeme začít ve dvou lidech, pak stačí už jen vzít mobil do ruky a začít nahrávat. Není se čeho bát!

Majda Málková a Klárka Šimková
Jogurti Choceň

Sloupek zahraniční inspirace

JAK VYPADÁ ROVERING V NĚMECKU?

Německý skautský svaz svatého Jiří je největší skautskou organizací v Německu a o podobě roverského programu má jasnou představu. Teenageři se mohou stát rovery a rangers v šestnácti a zůstat jimi do dvaceti.

Při svém programu se řídí šesti hesly. „Roveři přebírají zodpovědnost.“ Mají svobodu si vybrat, o čem budou jejich pravidelná setkání a co chtějí společně ve svém čase dělat. Druhé je o snaze roverů a rangers zkoušet věci samostatně. Roverská skupina je bezpečným místem, kde „Roveři selhávají s grácií“. Roving vidí krásu v učení se z chyb a tvoření roverů silnějších, moudřejších a rozhodnějších.

RS by také měli být v plném proudu dění, měli by přijmout mezinárodní rozměry hnutí a snažit se být v kontaktu se skauty z celého světa. RS v Německu můžou ve svém roverském společenství rozvíjet vlastní styly a kulturu, čímž podporují svou nezávislost, jedinečnost a komunitu.

I přes všechnu svou nezávislost a svobodu mají RS stále své vedoucí. Tito vedoucí musí najít jemnou rovnováhu, aby umožnili roverům volně jednat a přitom na ně dávali pozor a budovali jim bezpečný prostor, kterým má skupina být.

Na svých setkáních RS pravidelně vytváří projekty. Nejprve si udělají dobrou představu o tom, co budou dělat, a pak se v průběhu několika týdnů snaží uvést své myšlenky do praxe. Může se jednat třeba o přípravu tábora, vaření piva nebo stavění všeho možného.

Nils Kempen
několik let vedl skupinu německých RS

Sloupek Roverského odboru

JAK NÁM ROVERING POMÁHÁ NAJÍT SEBE SAMA

V roverském věku více než jindy hledáme odpovědi na otázky: „Kdo jsem? Co mi jde? Kde je mé místo ve společnosti?“. Rovering je na hledání sebe sama dokonce celý postavený.

Pravděpodobně jste již slyšeli o nástrojích roverského programu. Jejich cílem je posunout se dál v sebepoznání a sebepřekonání. Zatímco výzvy plníte sami jako jednotlivci, projekty jsou skupinovou obdobou výzev.

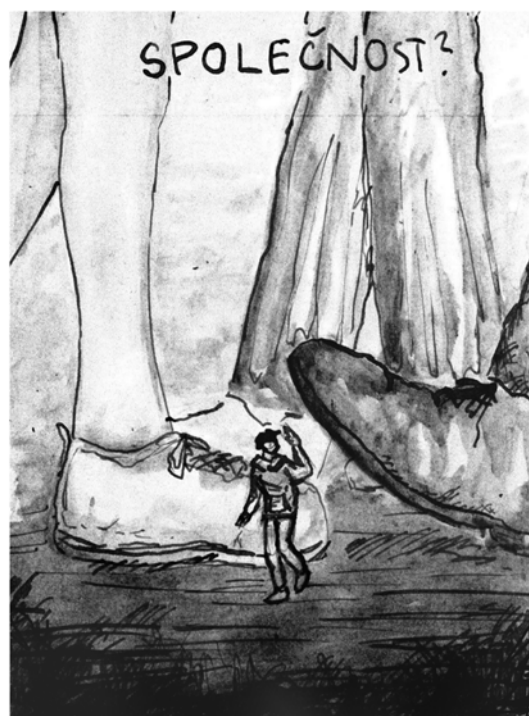
Abyste si výzvu nebo projekt dokázali stanovit tak, aby skutečně pomohla v procesu seberozvoje, zkuste se řídit následujícím modelem:

1. Sebeoznání – Kdo jsem? Co jsou mé silné a slabé stránky? → Hledání výzvy
2. Stanovení cíle – Čeho chci dosáhnout? Co chci rozvinout a co naopak potlačit? → Příprava na výzvu
3. Vytvoření seberozvojové situace – Co mě posune k naplnění cíle? → Překonání výzvy
4. Zpětná kontrola – Povedlo se mi cíle dosáhnout? → Ohlédnutí se

Roverské společenství mívá mnoho podob – družiny, kmeny, středisková nebo širší uskupení RS. Pokud tedy na středisku nemáte roverský kmen, nevěšete hlavu a porozhlédněte se, zda ve svém okolí máte další skautské vrstevníky.

Průvodce pomáhá s vytyčením rozvojových cílů, předává zkušenosti, nasměruje v těžkých okamžicích, motivuje, když je to potřeba, nebo upozorňuje, že je třeba si odpočinout.

Julie Motalová, vedoucí Roverského odboru

ILUSTRACE ALŽBĚTA HUBAČKOVÁ

MĚL JSEM ČAS, BYL JSEM NA MIKULÁŠSKÉM SEMINÁŘI

Letošní MiQuik otevřel prosinec pro všechny RS heslem „Mám čas“. Důležitou součástí této akce je i Mikulášský seminář neboli MiXem, který měl na programu přednášky s pozoruhodnými lidmi. Je to akce se zajímavým konceptem a já vám ji trochu představím.

AUTOR FILIP KOMENDA – KLACEK

MOŘE KROJŮ PLUJÍCÍ NA PRÁVNICKÉ PŮDĚ

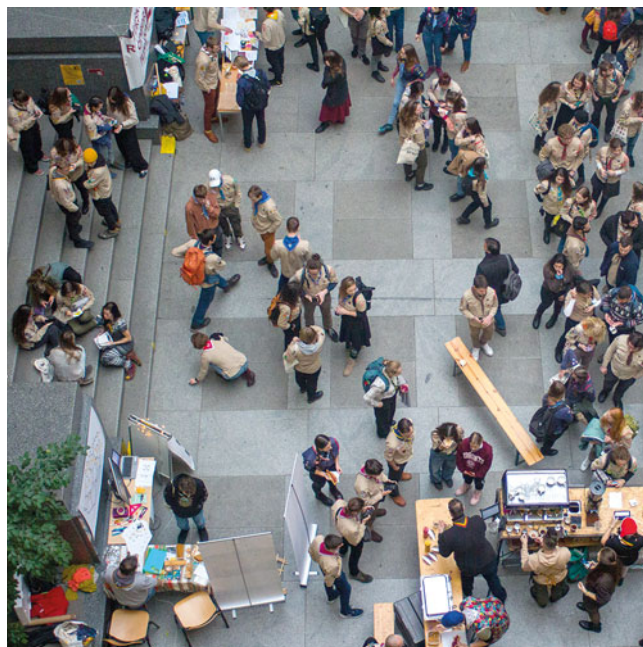
Na moment, kdy se měly otevřít hlavní dveře historické budovy Právnické fakulty UK, už čekalo několik RS. V předsálí si jejich bundy brala Skautská ochranná služba v rudých krojích, která obsluhovala šatnu. U vstupu se kontrolovaly lístky, které letos byly digitální, pomocí QR kódu a kontroly fotky ve SkautISu nebo na občance. Hlavní náplní MiXemu jsou přednášky, ale kromě nich jsme měli možnost si nakoupit v Junshopu, občerstvit se v Café Svatopluk nebo se seznámit s metodikami Roverského odboru. A samozřejmě navázat stará i nová přátelství s rovery a rangers, kteří přijeli ze všech koutů republiky.

MÁME ČAS NA PŘEDNÁŠKY

Seminář se skládá z pěti přednášek. První a poslední jsou pro všechny společné, ale prostřední tři si každý vybral před akcí sám. Tím má každý z MiXemu unikátní zážitek.

Hostem úvodního bloku „Moc informací, málo času“ byl Jiří Burýšek z YouTube kanálu Jirka vysvětluje věci. Přednášku od Jirky občas protála otázka, a tak se místy více diskutovalo než přednášelo. Velmi často celou aulu naplňoval smích a celková dobrá nálada.

Z HORNÍCH PATER PRÁVNICKÉ FAKULTY

První sekce přednášek, které si každý vybíral podle sebe, začala v 10:20. Mě zaujala přednáška Zahraničního odboru o mezinárodním skautském dobrodružství. Členové odboru nám představili mezinárodní akce jako jsou třeba Intercamp, Roverway, CEJ či Moot. Zjistil jsem, že pro mezinárodní dobrodružství se nemusí jezdit daleko, ale jde dobrovolničit na skautských základnách nebo si zahraniční skauty pozvat na tábor.

Mikulášský víkend

1.–3. prosince 2023

Právnická fakulta UK, Praha
miquik.cz

Při druhé sekci jsem si šel poslechnout Terezu Řezníčkovou, reportérku a moderátorku České televize (ČT). Přiblížila nám svou práci a odpověděla na četné otázky z publika. Natočila a pustila nám zajímavou reportáž, vysvětlila, co se děje před živými vstupy, a ukázala nám i různá studia ČT. Řezníčková se dobře poslouchala a představila mi zase jinou tvář médií.

Během pauzy na oběd měl každý dvě možnosti. Koupit si oběd na MiXemu, nebo si zajistit jídlo po vlastní ose. Vybral jsem si druhou možnost. Před budovu fakulty jsem vyběhl bez bundy, protože na ně byla velká fronta. V mínus dvou stupních Celsia jsem hledal restauraci, což se mi nakonec povedlo a skvěle jsem se najedl.

Můj třetí blok byla debata s Josefem Fantou, který založil Národní park v Krko-

JIŘÍ BURÝŠEK

noších a snažil se prosazovat změny v péči o českou přírodu. Například prosazoval zmenšování monokulturních lesů a jejich nahrazování druhově rozmanitějšími lesy, ale bývalý režim s tím ne vždy souhlasil. Proto také emigroval do Nizozemska.

Více o životě profesora Josefa Fanty zpracovala Paměť národa. Jeho inspirativní příběh je zde: tinyurl.com/rkffanta.

Poslední přednáška nesla název „Máme čas udělat krok vpřed?“ a přednášejícími byli autoři politického podcastu *Vlevo dole* Lucie Stuchlíková a Václav Dolejší. Probrali aktuální politickou situaci a díky jejich humoru to nebyla žádná nuda. Bohužel jsem ji nestihl celou, ale o to větší motivaci mám k tomu, poslechnout si jejich podcast, kde vydali záznam z přednášky: tinyurl.com/rkvlevo.

NA VIDĚNOU ZASE ZA ROK!

Všude na mě dýchala skautská atmosféra, potkal jsem se s lidmi, které jsem dlouho neviděl. Hlavně jsem se dozvěděl spoustu nových informací. Nikde nebyl žádný tlak ani stres. Pokud budete mít příští rok čas, jeďte na MiQuik. Je to opravdu zážitek. ●

MÁM ČAS, ORGANIZOVALA JSEM MIKULÁŠSKÝ VÍKEND

První rada vedení proběhla patnáctého února minulého roku. V květnu jsme oficiálně odstartovali přípravy prvním srazem celého týmu. A šest měsíců na to se akce vydařila. O čem píšu? O Mikulášském víkendu, z pohledu organizačního týmu.

AUTORKA ANNA VAŘEKOVÁ – BARBIE

Ještě před čtením mého komentáře nabízím otázku k zamyšlení. Bez čeho by neexistovala žádná skautská akce?

Nová i stará přátelství, vystoupení z komfortní zóny, dobrodružství. Během květnové rady jsme si stanovili, že (nejen) tyto hodnoty chceme akcí předat účastníkům a účastnicím MiQuiku v roce 2023. Řešili jsme také, kam chceme akci posunout do budoucích let, jak zařídit její vyšší udržitelnost a jaké bude téma. Při diskuzi, co by měl MiQuik přinést nám, organizačnímu týmu, byly hlavní výstupy: pohled na spokojené účastníky a účastnice, nové zkušenosti, konstruktivní kritika a *nekonstruktivní zábava*. Ale organizace MiQuiku nám dala více, než jsme vůbec předpokládali.

PIKLE KUJME, SPEKULUJME

Od prvních rad jednotlivých podakcí byly hlavními body diskuzí: cíle akce, jak naplníme téma celého víkendu, jací hosté jsou pro účastníky relevantní a neokoukání, které prostory letos využijeme, kolik bude stát kapela na Taneční večer, jak zařídíme... no, zkrátka, od května 2023 až do posledních chvil akce každý člen týmu věnoval MiQuiku svůj čas, schopnosti a zkušenosti. Řešili jsme velké otázky, třeba pro kolik lidí jsme schopni připravit kvalitní akci a vyzkoušeli si mnoho nových situací. Osobně jsem pro MiQuik poprvé řešila externí občerstvení na Polibek Múzy a nemohu opomenout ani bombastické, byť, jak se ukázalo, zbytečně velké prostory Zemědělského muzea.

Velká část příprav v první fázi opravdu vypadá jako spekulace a sázka na nejisté koně. Kolik lidí si přijde poslechnout diskuzi *Vlevo dole*? Kolik času máme letos vyhradit na open mic, který jsme nově přidali do programu? Přihlásí se dost lidí na Hru po Praze? Vejdeme se na Nedělní snídani? Bude náš rozpočet stačit na proplacení všech cestáků a materiálu? Když prodloužíme program Polibku Múzy, podaří se nám zařídit, že nebudeme rušit noční klid?

Organizace akce s sebou přináší hodně otázek. Na některé známe odpovědi z předchozích ročníků, ale stejně tak každoročně nemenší počet otázek vyvstane a na některé odpoví až čas.

POLIBEK MÚZY

MÁ DNES NĚKDO ČAS?

Aby mohla vzniknout jakákoliv akce, *někdo* musí mít čas. *Někdo* jsou dvojí, první jsou nadšení účastníci a účastnice. Každá sebezábavnější akce ztrácí smysl, když nejsou lidé, kteří by si ji přišli užít. A pohled na spojené účastníky a účastnice akce je důležitý pro druhou část *někdo* a tím je organizační tým. Ten MiQuik více než půl roku připravoval. V týmu jsme přivítali velké množství nových tváří, které na nás měly čas a přidaly akci prvky, které jsme si v minulých ročnících neuměli představit. Jedním z nich byly pamětní korálky pro všechny, kteří se rozhodli strávit svůj čas právě s námi.

Při přemýšlení o týmu nemám na mysli jen organizační tým, který se skládá asi z 50 lidí, ale i další servisáky, zdravotníky, Skautskou ochrannou službu a další nepostradatelné kamarády. Bez nich by akce nikdy nemohla proběhnout tak hladce, jak probíhá.

Ať už jsme se na poradách týmů potkávali jednou za dva týdny nebo každý čtvrtek, přípravy byly intenzivní. Samotný Mikulášský víkend ale vždycky stojí za čas, který mu věnujeme. Pro vás, účastníky, bude další Mikulášský víkend od 6. do 8. prosince 2024. Pro nás, organizační tým, už letošní ročník pomalu začíná, i když ten předchozí ještě zdaleka neskončil. ●

TANEČNÍ VEČER

ZÁŽITKŮ MÁM SPOUSTU, JELA JSEM V KUFRU S FRANCOUZSKÝMI A BELGICKÝMI SKAUTY, ŘÍKÁ SERVISÁČKA INTERCAMPU 2023

Poslední Intercamp se konal v německém národním parku Eiffel. A na tento ročník se jako IST (International Service Team – Mezinárodní servis tým) vydala Adéla Hellerová. Během svého prvního skautského pobytu v zahraničí si vyzkoušela a zažila věci, které s námi sdílela.

AUTOR FILIP KOMENDA – KLACEK

Rozhovor si v můžete v plné délce přečíst na webu časopisu kmen.skauting.cz

Emou z oddílu ve dvou. Odmaturovala jsem a druhý den jsem jela na Intercamp.

Co tě zaujalo, že jsi hned napsala a jela?

Německo. Moje oblíbená země a jazyk. Chtěla jsem jet na jamboree do Jižní Koreji, ale to mi přišlo jako moc velká a hodně drahá akce. Tak jsem si řekla, že Intercamp je dobrá alternativa.

BÝT SERVISÁK NENÍ VŮBEC ŠPATNÉ

Jaká byla náplň děláni IST na takové akci?

Na starosti jsem měla program. Celou sobotu a neděli jsem asistovala u stmelovacích her, aktivit. Bylo to svým způsobem hloupé, ale zároveň pěkné, jelikož skupiny dětí byly namíchané z různých zemí. My jsme jim radili nebo jsme s nimi hráli. Než přijeli účastníci, pomáhali jsme s přípravami areálu. Stavěli jsme různé stany na takovém náměstíčku, kde si potom děti mohly něco vyrobit, koupit nebo si dát čaj.

Měla jsi na akci nějaký volný čas a jak jsi ho využívala?

Volného času jsme měli hodně, až nás to někdy šokovalo. Před snídaní a kolem oběda a vždy večer jsme měli volno, což bylo skvělé, protože jsme mohli ob-

ÚČASTNÍCI PŘI PROGRAMU POTLACH DINNER

SPONTÁNNOST PŘINÁŠÍ OVOCE

Jak ses na Intercamp jako servisák dostala?

Úplnou náhodou. Scrollovala jsem na SkautFóru a jedna holka, která nemohla jet, nabízela svoje místo, a tak jsem se s ní domluvila a jela jsem místo ní. Abych nejela sama, obepsala jsem všechny svoje kamarádky. Nakonec jsme jely s mojí kamarádkou

jevovat krásy okolí. Intercamp se konal na vojenské základně v národním parku. Takže jsme si v klidu mohli projít vojenské muzeum, areál akce nebo samotný park. Pro servisáky tam žádný program připravený nebyl, ale měli jsme dost času na to si ho vymyslet.

AKCE PLNÁ ZÁŽITKŮ

Jak vypadal tvůj typický den servisáka?

Ráno většinou probíhala menší porada českého servis týmu. Na poradě nám bylo řečeno, co se ten den bude dít a my jsme si vybrali, co budeme dělat. Já jsem si zvolila, že půjdu na program. Mohli jsme si i přímo vybrat, jaké aktivity na stanovištích budeme dělat. Dopoledne jsme byli na programu, během oběda byl klid a s programem se potom pokračovalo až do večera. Každý večer probíhaly společné aktivity účastníků. Mezi nimi byla třeba Potluck dinner, při které si každý stát připravil svoje typické jídlo a navzájem ho sdíleli, nebo zpívání u ohně.

Z akce máš určitě spoustu zážitků, chtěla bys nějaký sdílet?

Zážitků mám vážně spoustu. Jeden z nich je spojen s koupelnou, ve které se dalo normálně osprchovat. Ale jelikož jsme byli v národním parku, byla vážně daleko, přibližně dva tři kilometry ze strmého kopce dolů. Když se člověk umyl, musel to všechno vyšlápnout nahoru. To za to úplně nestálo. Ale jednou jsem se na tuto výpravu vydala a dole jsem potkala nějaké starší skauty z Belgie a Francie. A ti mi nabídli, že mě odvezou nahoru. Auto už měli plné, takže jsem jela v kufru. Je zajímavé, jak moc věříme skautům.

Intercamp je jedna z levnějších mezinárodních skautských akcí. Kolik tě to vše stálo?

Vstupní poplatek jako IST nás stál 25 euro a museli jsme si zařídit cestu tam i zpátky. S Emou jsme se přidaly ke skautům, kteří měli dvě volná místa v autě, takže jsme jim akorát přispěly na benzín, přesnou částku si už ale nepamatuji. ●

Adéla Hellerová

Chodí do pražského oddílu na Bílé Hoře na Praze 6. Podílela se na tvorbě programu, organizaci táborů, ale poslední rok si dává trochu pauzu, jelikož započala studium na VŠE, obor ekonomika a podnikání. Její hobby je její prací – organizuje dětské akce a pracuje v hotelu.

Rozhovor si v můžete v plné délce přečíst na webu časopisu kmen.skauting.cz

KOMPAS ANEB TESTOVÁNO NA ROVERECH

Lákaly by tě výzvy a projekty, ale nevíš, jak na to? Kompas přináší nový roverský program pro začínající rovery a rangers. Na podzim proběhlo *Testování na roverech*, jehož cílem bylo zjistit funkčnost programu v praxi. Měla jsem možnost se do testování také zapojit a zkusit Kompas.

AUTORKA **BARBORA NĚMCOVÁ – ŠPION**

Pochází ze střediska Esox Rosice, kde skautuje přes osm let. Ve volném čase se věnuje basketu a focení. Je testovatelkou roverského programu, v němž testovala Roverský kompas.

„Co je Kompas? Jak s ním naložit a proč to vůbec existuje?“ Tyto otázky jsem si pokládala, když jsem se hlásila do testování Kompasu. V Kompasu je nastíněná cesta pro začínající rovery a rangers, skrze kterou poznávají rovering na vlastní kůži. Základem jsou aktivity, úkoly, které RS pomohou pochopit, proč jsou v Kompasu dané kapitoly a jak je mohou chápat.

O CO PŘESNĚ SE V KOMPASU JEDNÁ?

Kompas obsahuje celkově deset kapitol zaměřených na poznání sama sebe a svého okolí. Umožní ti vyjet na akci, kurz či jiná roverská setkání mimo oddíl. Po deseti splněných kapitolách bys měl sám vědět, co rovering obsahuje, jak funguje, co můžeš od roveringu chtít, jak pomáhat ve svém oddíle či kmeni a jak jít vlastní roverskou cestou.

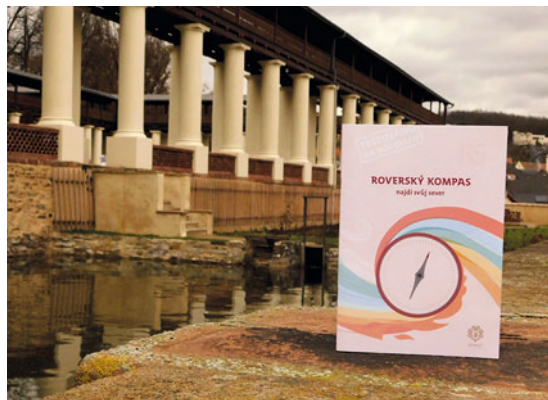
Na začátku ti většinou radí a dohlíží na tebe tvůj patron/ka ze starších RS, nebo z Kmene dospělých. Nefunguje to ale jako u skautů a skautek. Je to spíše tak, že si sedneš a říkáš svá očekávání či představu své cesty v roveringu. Patron ti nechystá program, nýbrž je tvou druhou pomocnou rukou, když nevíš a tápeš, jaký si třeba vybrat kurz.

Jak s Kompasem naložit? Zkus si najít svého patrona/ku, domluvte se, jak budeš postupovat a pobavte se o tvých očekáváních ohledně Kompasu.

Pokud budeš moct, doporučuji plnit i aktivity, které ti pomohou s lepším pochopením Kompasu.

JAKÉ JSOU MOJE ZKUŠENOSTI?

Ke Kompasu jsem se dostala přes *Testování na roverech*. Dostala jsem svoji patronku Ywen, se kterou jsme si hned padly do oka a naplánovaly jsme, jak budeme fungovat. Chvilí nato jsem se pustila do prvních úkolů. V jednom z nich jsem potřebovala zjistit, kdo je pro ostatní inspirací. Využila jsem tak hned skautský discord. Spousta roverů mi vyšla vstříc a sdílela svoji odpověď. Někteří se velmi rozepsali, za což jsem byla velice ráda.

ZAČÍNÁJÍCÍ ROVEREŘI A RANGERS SE PŘI SVÉ CESTĚ MOHOU OPŘÍT O ROVERSKÝ KOMPAS, KTERÝ JIM UKÁŽE SMĚR.

U dalších úkolů jsem např. zjišťovala, jaký je rozdíl mezi skautem a roverem. Tam vznikla celkem zajímavá metafora: „U skautů jsi v jedné uzavřené bublině. Přijdeš do RS, kde bublina praskne a můžeš vyjždět mimo oddíl a poznávat nové lidi. Pak začne Kmen dospělých a ty se vracíš do té původní neporušené bubliny, kde už jsi to ale ty, kdo se stará o skauty a skautky.“

KOMPAS OBSAHUJE VÝZVY A PROJEKTY

U výzvy rozvíjíš sebe a své vlastní schopnosti. Sedneš si s patronem/kou a vyberete si výzvu a ideální úroveň, která by ti šla, bavila tě, učila a dala nové poznatky. Po splnění výzvy si můžeš zase sednout s patronem/kou a zhodnotíte, jak ti to šlo, co ti to dalo a co ses přitom nového naučil/a. Bud' však připravený/á, že to nemusí být jen procházka růžovou zahradou, ba dokon-

ce se může jednat o přesný opak. Nechci tě tím strašit, ale je to přeci jen výzva, kde se snažíš něco dokázat.

Pokud ji zvládneš, můžeš být na sebe hrdý/á a pustit se do další.

A projekt? Jde o týmovou práci. Vyber si ideální tým lidí a projekt, který by vás zajímal a zkuste ho splnit. Veškeré věci řešte spolu a možná budete chtít pak dělat další projekty.

Možná si říkáš: „Kde vzít ten tým lidí?“. Můžeš se zeptat ve svém roverském kmeni nebo vytvořit tým roverů a rangers z různých oddílů a středisek. Také najdeš lidi na už zmiňovaném skautském discordu. Prostě kdekoliv, kde víš, že najdeš RS, se kterými si sedneš.

Jakožto člověk, co se v rovingu teprve rozkoukává, je to pro mě ideální volba, jak začít. Začít s něčím, co je dělané přímo na míru pro začínající RS, a zjistit, jak to všechno funguje. Poznat nové lidi, nečekaná přátelství a jezdit na super akce mimo oddíl.

Když jsem na podzim testovala Kompas, nesmírně jsem si to užívala. Poznala jsem nové lidi a pomohla jsem doladit roverský program. Na začátku letních prázdnin jsem ještě nebyla úplně rozhodnutá, jestli do *Testování na roverech* půjdu, ale teď už vím, že jsem udělala dobře. Dalo mi to neskutečně velký rozhled do rovingu a mohu teď s radostí říci, co pro mě roving obnáší. S Ywen se mi pracuje stále dobře, i když testování oficiálně skončilo, stále pokračujeme v plnění Kompasu. Se svou pozicí testovatelky Kompasu jsem byla spokojená. Určitě doporučuji zkusit něco podobného.

JAK TO VIDÍ YWEN?

Se Špionem jsme si nastavily, jak se budeme scházet a co od takových schůzek čekat. Snažily jsme se

zvolit si realistickou frekvenci schůzek, aby ona sama měla prostor pracovat a posouvat své aktivity v Kompasu a obě jsme

se nestresovaly, že kvůli rovingu nestíháme své povinnosti. To bylo důležitým základem.

Podařilo se nám to funkčně vydefinovat už na začátku, což moc pomohlo. Naši spolupráci jsme hodně pojaly tak, že řešíme a probíráme to, co zrovna Špion potřebuje ke Kompasu, ale klidně i k jiné části její roverské cesty. Část jsme pracovaly a část jen tak kecaly.

Na konci schůzky jsme si vždycky shrnuly, co se do příště musí stát a zase se to snažily nastavit realisticky, aby to bylo bez stresu a v pohodě. Jediná škoda je, že se nám nepodařilo sejít zatím osobně, ale vždycky jen online. Nicméně povzbuzením může být, že i online to může být fajn, příjemná a produktivní spolupráce. Důležitým aspektem ale bylo, že Špion byla svědomitá a dělala věci, které jsme si spolu domluvily, za to jí patří díky! ●

SERVISÁCTVÍ: SLUŽBA, VÝZVA, SPOLEČENSTVÍ

Servis tým je nedílnou součástí každé velké skautské akce. Bez něj by se totiž jednoduše neuskutečnila. Pomáhá zajišťovat vše od stavby tábořiště přes práce v kuchyni až po přípravu programu pro účastníky. Jaké to je být servisákem či servisačkou? Můžou si akci i přesto užít? Dozvědí se tam něco o sobě?

AUTORKA **ZDISLAVA MATYSKOVÁ – DIDI**

Didi pochází z malebného kraje spisovatelů na severovýchodě Čech, kde také vede oddíl skautek. Už třetím rokem se přes týden vyskytuje hlavně v Brně, kde studuje žurnalistiku a bohemistiku. Díky své spolužačce ze žurnalistiky se dostala do přípravného týmu Obroku do sekce komunikace, kde píše články.

Důvody, proč se vydat na akci pomáhat, má každý jiné. Někteří vezmou partu kamarádů, jiní vyrazí samotní a těší se, že se při pomáhání seznámí s novými skauty a skautkami. Přes servis tým vede k velkým akcím i cesta pro ty, kteří už překročili horní věkovou hranici účastníků. Pú vyrazil na loňské Národní skautské jamboree (NSJ), aby po delší době zažil skautskou akci, protože už není aktivní v oddílu a stýskalo se mu po výpravách a táborech. Přihlásil se tedy i s manželkou a malým synem.

prostě fajn být v kolektivu lidí, kteří chtějí pracovat a dělat něco pro ostatní," popisuje Salám, který se postupně přestal hlásit se známými. Věděl, že servis parta bude zkrátka v pohodě. A noví známí a kontakty jsou i největším bonusem, které si z akcí odvezl.

INSPIRATIVNÍ SPOLUPRÁCE

Spolupráce v kolektivu lidí, kteří se teprve před pár dny či hodinami seznámili, může být příjemná i inspirativní. Například pro Mikiho. „Krásná věc, která nás v servis týmu spojovala, byla ochota pomáhat. Proto jsme tam přece byli. Tento týmový duch mě opravdu bavil a inspiroval.“ Jak sám Miki říká, přijel, aby pomáhal.

Z Národního skautského jamboree ale neodjížděl jen s pocitem, že udělal dobrou věc. Získal pro sebe i cenné zkušenosti do života. „Otestoval jsem a zdokonalil své schopnosti práce v kolektivu. Myslím si, že takové dobrovolničení může být před brigádou nebo nástupem do práce skvělý test sám sebe,“ dodává Miki.

OTEVŘENÁ CESTA DO SVĚTA

Fany se vypravila na Světové skautské jamboree do USA, bylo jí už 20 let, a tak se mohla zúčastnit jen díky tomu, že byla servisačkou. Na akci pracovala každý den zhruba od deseti do čtyř hodin odpoledne

Naopak zkušeným servisákem je Salám. Pomáhal na celostátním roverském setkání Obrok v roce 2017 a 2019. Dvakrát se také servisácky podílel na setkání vodních skautů Navigamus. Podle svých slov je nadšený z účasti na velkých akcích jako člen servis týmu. „Je

a zbytek dne trávil s novými kamarády ze světa. Společně si užívali koncerty, saunování a při volném dni vyrazili i na výlet mimo areál akce. A co jí tato zahraniční skautská zkušenost dala?

„Vím, že se umím postarat o sebe i o druhé a zvládnou spoustu různých situací. Víc si věřím. A zjistila jsem, že to nikdy není tak špatný, jak to vypadá,“ uvádí Fany, které se na servisáctví mimo jiné líbí fakt, že tam člověk dělá něco pro druhé, ale zároveň si to jede užít.

Servisák má čas i na sebe. To například překvapilo Vaška. „Čekal jsem, že nebudu mít moc času na vlastní aktivity, ale zvládl jsem se kromě svých povinností účastnit i doprovodného programu, potkávat s novými lidmi nebo si jen tak užívat volný čas,“ popisuje.

I RODIČE JAKO DOBROVOLNÍCI

Všechno jde, když se chce. Sladit čas tak, aby člověk byl platný ve svém servis týmu, měl čas i trochu na sebe a postaral se o své dítě, se kterým na akci vyrazil, vyžaduje úsilí a organizační schopnosti. Ale jde to. Vyzkoušeli si to například Pú a Kachnička se svým téměř dvouletým synem.

„Uvědomila jsem si, že můžeme skautovat dál a s dětmi to nekončí. Jde pokračovat, když člověk chce,“ popisuje Kachnička. I na ně tam ovšem čekaly výzvy. „Nejtěžší bylo skloubit rodičovské a servisácké povinnosti, najít balanc mezi dobrovolnou prací a full time rodičovským úvazkem. Nějakou dobu si to sedalo, ale teď už mnohem lépe víme, jak podobné situace řešit,“ hodnotí zpětně Pú.

Pro větší komfort „servis rodičů“ fungovala na NSJ v Hradci Králové školka, kde mohly děti trávit čas, když rodiče plnili své servisácké povinnosti. „Pro děti byla školka bezpečným prostorem, kde se o nejmenší zúčastněné mile staral servis tým,“ kladně hodnotí školku Vilfk, která NSJ absolvovala s manželem a svými třemi dětmi. A ty odjezd z akce upřímně oplakali.

Můžou se ale těšit na další. Vilfk s manželem zjistili, že je možné takto velkou akci s dětmi absolvovat, z velké části také díky skautské školce, a proto se chystají i na letošní Obrok.

NAPLŇOVAT ROVERSKÉ HESLO

Každý se rozhodl stát se součástí servis týmu z trochu jiného důvodu, účastnil se různých akcí a měl na starosti jiné úkoly. Všichni, kteří odpovídali na otázky, se ale shodli na několika věcech: akci si moc užili, utvořila se tam fajn parta, ve které poznali nové skauty a skautky, naučili se tam něco nového. A být dobrovolníkem vnímají jako důležitou součást svého osobního i skautského života. Irony to vyjádřila takto: „Když jsem součástí servis týmu, naplňuji tak roverské heslo Sloužím.“

PŘIJEJ SE DO SERVIS TÝMU OBROKU 2024

Vyzkoušet si roli v servis týmu a naplňovat tak roverské heslo můžeš už letos, a to na tradiční roverské akci Obrok, která se koná po pěti letech. Zažij akci trochu jinak, staň se součástí skvělé party a získej nové zkušenosti. Přihlas se na stránkách obrok24.cz/registracni-rozcestnik/ a buď důležitou součástí této akce. Více informací najdeš na stránce obrok24.cz/pro-servisaky/. ●

KODEX JEDNÁNÍ DOSPĚLÝCH VÁM MŮŽE DODAT SÍLU K ŘEŠENÍ SITUACÍ, NAD KTERÝMI BYSTE DŘÍVE MÁVLI RUKOU

V příloze tohoto čísla Roverského kmene najdete Kodex jednání dospělých (dále jen Kodex). Co je Kodex zač? Je etickou normou, která pomáhá nastavit a udržet zdravé fungování oddílů. Zahrnuje oblasti fyzického, psychického a sexuálního bezpečí, určuje hranice, ve kterých se všichni dospělí mají pohybovat. A proč by měl být důležitý i pro nedospělé rovery a rangers a jak se s ním dá pracovat? To se dozvíte v tomto textu.

AUTORKA **KATEŘINA SLAVÍKOVÁ**

Se věnuje Kodexu jednání dospělých a práci s ním v organizaci Junák – český skaut. Kromě toho tráví čas s rodinou s malými dětmi, kde je téma bezpečí také nedílnou součástí každodenního života.

KODEX: VEDOUcí VŮČI ROVERŮM A RANGERS

V mladším roverském věku se blížíme dospělosti, můžeme se jevit jako více sebejistí oproti vlčáckému či skautskému věku. Ve skutečnosti jsou na nás jen kladeny jiné nároky a máme od sebe jiná očekávání. Čekají nás rozhodnutí, kam půjdeme dál studovat a jestli zůstaneme doma nebo odjedeme na internát. Mění se naše těla. Hledáme svou identitu. Hledáme svou lásku nebo posouváme hranici vzájemné intimity. Hledáme své místo ve společnosti.

Skautské společenství je místo, kam se rádi vracíme, nebo by tomu tak mělo ideálně být. Někdy tomu ale něco brání, někdy se možná necítíme v bezpečí, máme

---

Text Kodexu jednání dospělých je rozdělený do dvaadvaceti bodů, které mají oddílům i jednotlivcům v Junáku – českém skautu pomoci nastavit zdravé fungování v pěti oblastech. Těmi jsou chování vůči skautům a skautkám, vůči rodičům, vůči organizaci, vůči jiným dospělým a vůči sobě.

pochybnosti. Vedoucí se nás občas před ostatními zeptá na naše lásky, i když o tom nechceme mluvit. Nebo nám pořád dává nové úkoly, na které nemáme kapacitu.

Celá oblast vůči skautům a skautkám se týká také mladších roverů a rangers. Dospělí vedoucí by měli na všechny aspekty bezpečí myslet také u nich tak, jak si výchovná kategorie RS zaslouží – podpořit rovery v tom, co teď aktuálně potřebují, co chtějí dělat, být jim partákem, oporou.

KODEX: MLADŠÍ ROVEŘI A RANGERS SAMI VŮČI SOBĚ

Naopak v této oblasti jsme zodpovědní již sami za sebe. I v nedospělém věku se můžeme Kodexem inspirovat a jako mladší RS se posouvat ve svých dovednostech. Můžeme zkusit vědomě pracovat s vlastními limity a vlastnostmi, které mohou ovlivnit naše působení nebo aktualizovat naše hranice, co se týká přebírání zodpovědnosti. Můžeme si vědomě při náročnějším úkolu včas říct o pomoc bez pocitu selhání či rozebrat jednu akci kousek po kousku a vědomě přemýšlet, co bychom příště mohli udělat jinak/lépe.

KODEX: MLADŠÍ ROVEŘI A RANGERS VŮČI SKAUTŮM A SKAUTKÁM

Stejně tak i v pozicích rádců, oddílových rádkyň či vedoucích máme zodpovědnost za náš přístup k holkám a klukům v oddíle. Kodex může pomoci zvědomit si všechny aspekty, na které máme myslet. Projděme si je s ostatními vedoucími, ptejte se, jak to u nás v oddíle chodí, pokud si nejsme jisti. Navrhujeme změny k lepšímu, protože za rok, dva už dospělí budeme a je to i naše věc.

CO S KODEXEM V PŘÍLOZE?

V roverském kmeni

Bud' tím, kdo se jako první svých kamarádů v kmeni zeptá, co by potřebovali jinak.

- vezmi Kodex z přílohy na nejbližší vhodné roverské setkání
- společně si projděte jednotlivé body a zapište si, pokud vám některý připomene situaci, ke které byste se chtěli vrátit
- popovídejte si o jednotlivých zapsaných situacích – co se vám nelíbilo nebo naopak líbilo, koho se to týkalo, co by se příště dalo udělat jinak/lépe
- domluvte se v kmeni a řekněte své závěry z diskuze vedoucímu oddílu/střediska – nemusíte přicházet pouze s návrhem na změnu, ale i pochvalou dobrého přístupu

Uděláte tím první krok v komunikaci témat týkajících se bezpečí vás, roverů a rangers. Kodex vám může být oporou v situacích, nad kterými byste jindy mávli rukou, i kdybyste nemuseli. Může vám dodat sílu některé situace řešit s ostatními vedoucími.

V oddíle

Bud' tím, kdo rozproudí diskusi nad bezpečím ve vašem oddíle. Zkus vybrat konkrétní situaci z oddílového života, kterou byste příště mohli zvládnout lépe.

Po domluvě s vedoucími ji napiš do plánu na další oddílovou radu, aby o ní každý mohl nejdříve přemýšlet sám. Na radě projedte kolečko, kdy řeknete, co by stálo za změnu. Možné závěry jsou:

- možná se poplácáte po rameni, že vše je, jak má být
- možná to bude jen drobná změna v přípravách programu
- možná zjistíte, že máte dlouhodobě nastavené něco, co nefunguje a zraňuje (např. tresty)

I v prvním případě bude diskuze stát za to, protože na začátku danou situaci minimálně jeden člověk vnímal jako problematickou. Je důležité si průběžně a s dlouholetými vedoucími ujasňovat, že výchovu vnímáme stejně, že jsme skutečně na jedné lodi a že jsme v přístupu k holkám a klukům jednotní.

S ověřením nám může pomoci právě Kodex, který nás navede ve všech oblastech, abychom na žádný aspekt nezapomněli. To se snadno nevědomě může stát, neboť spousta oddílové činnosti je součástí tradic a dlouholetých rituálů, nad kterými málokdy přemýšlíme.

At' už jste již dospělými nebo ne, berte Kodex jako pomocníka pro zlepšení skautské činnosti.

V případě náročnějších situací, se kterými si nebudete vědět rady a nikdo v blízkém okolí nepomůže, se můžete obrátit na poradna@skaut.cz. ●

ANKETA: JAK VNÍMÁTE KODEX JEDNÁNÍ DOSPĚLÝCH A CO SI Z NĚHO BERETE?

Kodex jednání dospělých je jedním z výstupů Junáka – českého skauta v oblasti bezpečného skautingu. Bezpečný skauting (anglicky Safe from Harm) je jednou z priorit Světového skautského hnutí (WOSM). Kodex doplňuje hodnoty obsažené ve skautských principech a skautské výchovné metodě o hranice v rámci fyzického, psychického a sexuálního bezpečí, v nichž by se dospělí skautští průvodci měli pohybovat.

AUTOR **FILIP KOMENDA – KLACEK**

Je oddílový rádce a vede družinu skautů a skauetek. Na Kodex jednání dospělých narazil na Mikulášském semináři a považuje ho za velice důležitý výstup.

MATĚJ RICHTR – VYPRAVĚČ, 24 LET

Je editorem Roverského kmene a žije pozdní roverský život v Brně.

Kodex jednání dospělých vnímám jako první vlaštovku toho,

že Junák má nároky na lidi, kteří se podílejí na výchově členstva skautské organizace. Vnímám ho jako pokus vymezit čáru mezi přístupem „všechno, co má ruce a nohy, pomáhá“ a snahou o přerod v to, že bychom měli mít i určité nároky na vedoucí.

Jsem velkým příznivcem Kodexu, ale myslím si, že jeho potenciál zůstal nenaplněný a v mém okolí se ozývají hlasy, že je pouze alibistický. Z Kodexu by měl být odstraněn podmiňovací způsob ve větě: „Každý dospělý, který se podílí na skautské výchově, by měl tento Kodex znát...“. Také mi chybí informace, co se stane, když dojde k porušení. Co s tím mohu a mám dělat?

Práci s Kodexem bychom měli více propagovat a lépe s ním zacházet, například při sepisování dobrovolnických smluv.

SÁRA ŠVÁBOVÁ – PERMI, 20 LET

Je hlavní vedoucí 90. oddílu skauetek Fénixea v pražském středisku Oheň.

Kodex je pro mne zejména ukotvením v dosavadních

názorech, většina bodů mi přijde naprosto samozřejmá, ale je fajn mít to takto „podložené“. Beru si z něj tedy zejména ujištění v mém dosavadním směřování ohledně vztahů s dětmi, jejich rodiči, vedoucími u mě v oddíle i středisku. Jde tedy o fajn návod, který by se měl co nejvíce představovat na čekatelských, ale klidně i rádcovských kurzech.

U nás je Kodex již docela otevřeným tématem, jako středisko jsme se zúčastnili programu o této příručce, mluvíme o tom na čekatelských i rádcovských kurzech.

Mrzí mě ale nevymahatelnost Kodexu. Je skvělé, že taková příručka v naší organizaci vznikla, ale ti, kteří s ní nebudou mít problém, se podle ní chovali doposud. Problém nastává u členů, kteří by mohli být schopni zajít dál a navazovat příliš přátelské vztahy

(i bez hlubších úmyslů) s dětmi, které by je mohly pochopit jinak a přestat například celé organizaci věřit.

ANNA CHYTILOVÁ – HÁDEJ?, 19 LET

Je rádkyně ve 3. skautském oddíle OMNIA Spálův.

Ve světě dospělých se sice pohybuji relativně krátkou dobu, ale přesto mě Kodex zaujal. Vnímám ho jako velmi užitečný prvek a jsem ráda, že bylo toto téma otevřeno.

Stejně jako se na kurzech učíme, jak správně nastavovat dětem hranice, měli bychom se učit nastavovat tyto mantinely i sobě. Nemyslím si sice, že se mezi skautskými dospělými pohybuje mnoho lidí, kteří by chtěli své pozice vedoucího jakkoli zneužívat, nicméně chyby člověk dělá a často se skrývají i za tím nejlepším úmyslem.

Kodex vnímám jako dobrou formu prevence, jak se těmto chybám vyhnout, a jedinečnou možnost, jak se lépe postarat o naše svěřence i nás samotné. Kodex sám o sobě ale nic nevyřeší. Je jen na nás, jak se nám bude dařit otvírat nová témata v našich oddílech a reflektovat naše chování.

JANA POLICAROVÁ – JÁŇA, 37 LET

Je zástupkyní vedoucího 41. oddílu Svatopluk Hvozdnice, civilní profesí je učitelka.

Kodex je pro mě užitečným nástrojem, který jasně shrnuje nároky na dospělé v Junáku a já se s ním plně ztotožňuji.

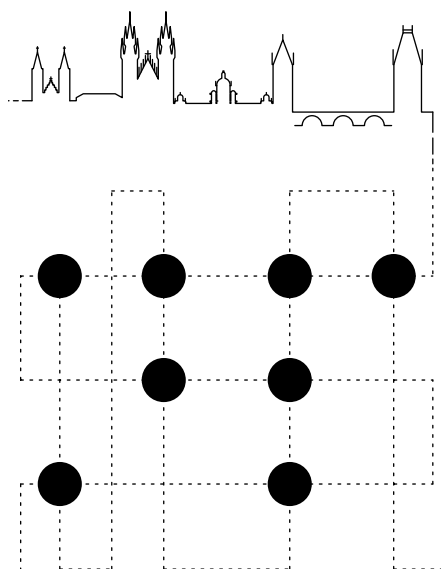
Náš oddíl jsme založili před dvěma lety a od začátku jsme do toho šli s tím, že potřebujeme zapojovat rodiče. Velmi jsem tedy uvítala, že Kodex vznikl, protože se o něj můžeme opřít

při spolupráci s dospělými nováčky nebo příležitostnými pomocníky.

Letos na jaře jsme ho vzali na poradu, které se zúčastnili i pomocníci z řad rodičů, kteří s námi jeli na tábor. Rozdělili jsme se do skupin s úkolem projít si část Kodexu, následně ji představit ostatním a vybrat, co považujeme za nejdůležitější nebo co chceme s ostatními probrat.

Vznikla z toho podnětná diskuze, kterou zúčastnění hodnotili jako přínosnou. Vnímala jsem to nejen jako prevenci nežádoucích situací, ale i jako dobrou příležitost jasně si pojmenovat, jakým způsobem se snažíme v oddíle pracovat. Určitě se ke Kodexu budeme znovu vracet. ●

NEVIDITELNÁ STEZKA PRAHOU

RECENZE KNIHY LISTY JUROVI: MÁ PO DEVADESÁTI LETECH CO NABÍDNOUT?

Loni Tiskové a distribuční centrum Junáka vydalo reedici jedné z klasik skautské literatury. V doplněném vydání vyšla kniha *Listy Jurovi* od Velena Fanderlika, které se možná nedostává tolik pozornosti, kolik by mělo.

AUTOR JAKUB RADAN DVOŘÁK – DUBÍNEK

Kdyby mi někdo dal přečíst výpisky z knihy *Listy Jurovi*, myslel bych si, že pochází z moderní pedagogické nebo skautské příručky. Netrestat a když už, tak hned po provinění a v ústraní, nedělat tajnosti a umět vysvětlovat nebo se svěřenci udržovat přiměřené vztahy. Podobné poučky si možná asociujeme se skautskými kurzy a nemuselo by nás napadnout, že pochází z téměř devadesát let staré knihy od významného skautského autora a poválečného starosty Junáka Velena Fanderlika.

Fanderlik určitě nebyl první, kdo podobné „moderní“ myšlenky použil v příručce. V roce 1935, kdy kniha poprvé vyšla, musely některé tipy, které autor dává skautským vůdcům, působit nezvykle, až provokativně. V době, kdy bylo zcela běžné uplatňovat fyzické tresty, píše o netrestání a propaguje přístup, který bychom dnes mohli nazvat jako respektující komunikace.

Záměrně jsem však v úvodu tohoto textu použil výraz *výpisky z knihy*, protože pokud by kdokoli z nás dostal *Listy Jurovi do ruky*, hned by bylo jasné, že skutečně nejde o moderní příručku.

NOVÉ VYDÁNÍ JE DOPLNĚNÉ O ROZŠÍŘUJÍCÍ PŘÍLOHY

Obsah byl ale určený junákům v předválečné době. Dnešní čtenářstvo tak může zarazit archaický jazyk nebo narážky na tehdejší fungování jak skautingu, tak

společnosti. Skauti v oddílech skládali jiný typ zkoušek a obecně byl dáván větší důraz na tělocvičné a rukodělné prvky. Podle Fanderlika bylo tehdy největší konkurencí skautingu nejspíš chození na tancovačky, protože se o nich zmiňuje hned několikrát jako o aktivitě, pro kterou členové oddílu zanedbávají skautské akce. Dnes by to byly pravděpodobně sportovní kroužky nebo videohry. V každém případě to autor nemá nikomu za zlé – odliv členstva je podle něj běžný a ani ti nejlepší vůdci se mu nevyhnou. Tento střídavý pohled na věc je často něco, co skautským vedoucím chybí.

Nové vydání navíc přináší přílohy, kde lidé najdou soubor her, z nichž některé jsou zajímavé až vtipné (například „Kdo dřív sní 10 perníků“). Dalšími přílohami reedice jsou rozhovor s Fanderlikem a několik jeho článků ze skautských časopisů. Z doplňujících textů je nejpozoruhodnější poslední „list Jurovi“, který už není o skautování v oddíle, ale o životě v exilu. Přílohy by si z mého pohledu zasloužily hlubší kontext a třeba důvod jejich zařazení.

Hlavní část knihy, která je stylizovaná jako dopis abstraktnímu skautskému vůdci Jurovi, by neměla chybět v žádné skautské knihovničce. Postava Jury v úvodu knihy umírá, proto čtení této příručky může být symbolickým připomenutím všech „Jurů“ – skautských vůdců. ●

ODKAZ NA AUDIOKNIHU

OKNO

ROZHOVOR

DIVÁK BY MĚL BÝT OTEVŘENÝ A NEBÝT PŘEKVAPENÝ TÍM, CO SE NA JEVIŠTI DĚJE, ŘÍKÁ O SLAM POETRY DRŽGREŠLE

Slam poetry, či krátce slam, je velmi široká forma umění, v němž se na jevišti propojuje humor, poezie i divadlo. S nadějí české slamové scény Dominikou Grešovou – Držgrešlí si povídáme o růstu tohoto žánru u nás a o tématech, která jsou důležitá pro mladou slamovou generaci.

AUTOR **MATĚJ RICHTR** – VYPRAVĚČ

Rozhovor si můžete v plné délce přečíst na webu časopisu kmen.skauting.cz

Můžeš představit slam poetry?

Definovat, co všechno je slam poetry, je poměrně těžké, a ani mezi slamery se neshodneme. Slam žádnou definici nemá. Obecně to je něco mezi stand-upem, divadelním výstupem a přednesem poezie. Ale vlastní provedení je velmi různé a platí pouze dvě pravidla: nesmí se používat žádné kostýmy a rekvizity; a musí jít o autorský text. Někteří slameři improvizují, někteří si zase texty připravují předem. Vystoupení se ani nemusí rýmovat, i když většina slamů takových je.

Tento žánr je velmi rozmanitý. Co z toho je slam pro tebe?

Způsob sebevyjádření, kdy mě poslouchají lidé, kteří večer přijdou na vystoupení, exhibici... Zatím říkám

připravené slamy a nedovedu si představit, že bych improvizovala. Naopak postupně opouštím rýmy a snažím se, aby mě nesvazovaly.

Jak slam hledal, či hledá své místo ve společnosti?

Slam je v Česku už dvacet let, od roku 2003, ale stále se setkávám s tím, že se lidé ptají „Co to slam vlastně je?“. Akce v Praze nebo velkých městech jsou obvykle vyprodané, ale když se na nich bavím s lidmi, tak často říkají, že ten den přišli na slam poprvé.

Za dvě dekády slamem prošlo mnoho lidí, kteří určitě získávali zkušenosti. Je někde hranice mezi amatérským a profesionálním slamem?

Stále jsme všichni amatéři, nikde se nedá získat „diplom, osvědčení profesionálního slamera“. Za těch dvacet let se objevili lidé, kteří si v komunitě vybudovali silné jméno, třeba Anatol Svahilec

nebo Vašek z Aše. Obecně by šlo říct, že čím slameři přinášejí novější a unikátnější témata, tím víc vystupují a získávají víc zkušeností. Ta neprofesionalita je součástí celého zážitku ze slamu. Když se půjdeš podívat na exhibici, tak je to poměrně punk.

SLAMOVÁ EXHIBICE

PUBLIKUM JE PRO SLAM KLÍČOVÉ A ROZHODUJE O VÍTĚZI. TOHO NĚKTEŘÍ I VYUŽÍVAJÍ

Jak tedy vypadá celý slamový večer, exhibice?

Každý večer je velmi unikátní, obvykle vystupuje šest performerů, kteří si na začátku vylosují čísla, která určí pořadí jejich vystoupení. Exhibice má dvě kola a pořadí performerů se mezi nimi vymění. Důležitou součástí slamu jsou diváci, kteří body od 0 do 10 hodnotí, jak se jim slamer líbil. Každé vystoupení obvykle hodnotí pět náhodných lidí, kteří se také mění. Když se všichni slameři vystřídají, následuje pauza a po ní druhé kolo. Výsledkem celého večera je součet bodů, který určí vítěze.

Celá exhibice trvá kolem dvou hodin a tematicky je velmi rozmanitá. Pokud slamer improvizuje, tak si může od diváků vyžádat slova, která potom použije. Některé exhibice mají i společné téma, zažila jsem večer na téma vzdělávání dětí. Poměrně oblíbené jsou erotic slamy, kde slameři vystupují s texty o lásce, vztazích a intimitě.

Měl bych se jako divák na slam připravit, nebo si ho více užiju na „první dobrou“?

Přijde mi, že si ho člověk poprvé užije víc na „první dobrou“, bez přípravy. Maximálně si může na YouTube pustit nějaké vystoupení, aby věděl, do čeho jde. Ale každý slamer k vystoupení, performanci přistupuje velmi odlišně, proto si nejde udělat jednotnou představu. Divák by měl být otevřený, aby nebyl překvapený tím, co se na jevišti děje.

Nemohou slameři zneužívat toho, že výstupy hodnotí publikum? Třeba tím, že si vyberou velmi oblíbené téma?

Trochu jo, protože to nikdo nikomu nemůže zakázat. Ale zároveň jde poznat, když slamer napíše text „pro publikum“. Někteří takovou tvorbu kritizují, protože body nemají být na slamu to nejdůležitější, ale musí se s nimi počítat.

KAŽDÝ DO SLAMU PŘINÁŠÍ TÉMATA, KTERÁ HO PÁLÍ

Ty jsi součástí třetí slamové generace v Česku, co je pro ni charakteristické?

Mám pocit, že do slamu vstupuje stále víc holek, navzdory tomu za dvacet let žena nikdy nevyhrála mistrovství. Letos byla vlastně druhá, o dva body. Ženský hlas jde ve slamu nyní víc slyšet, i toho letošního mistrovství se zúčastnila zhruba třetina žen.

Jsou texty vaší nejmladší generace něčím typické?

Moc společného tam není. Někdo dělá texty dost dadaisticky, někdo používá hodně slovních hříček a podobně. Každý ve slamu s sebou přináší svá témata, která ho pálí. Nebo může přinést nový způsob prezentace.

Část lidí se asi se slamem poprvé setkala v roce 2019 na demonstraci Milionu chviliek pro demokracii na Letné. Co si myslíš o spojování slamu a politických, veřejných témat?

Myslím si, že politická angažovanost má ve slamu své místo, protože má sílu otevírat palčivá témata. Slam dělají lidé, kteří chtějí něco říct a mají odvahu něco říct. Jsem ráda, když někdo přijde s odvážným a kontroverzním tématem, protože forma slam poetry je dobrá v tom, že performer má pozornost diváků. Pro mě bylo vystoupení na demonstraci silné a velmi se mi líbilo.

SVŮJ PRVNÍ SLAM JSEM VYHRÁLA, ALE MĚLA JSEM TROCHU VÝHODU

Slameři používají různé přezdívky, ta tvá je Držgrešle. Jaký je její příběh?

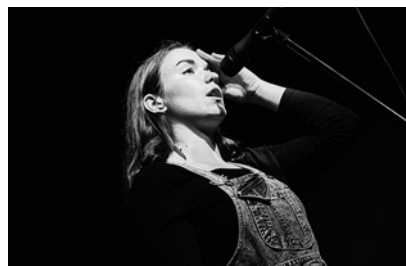
Vznikla před mým prvním předskokem, cvičnou performancí, když jsem ještě neměla přezdívku a vůbec jsem nevěděla, jakou chci. Kamarád, který dělal soupisku, mi navrhl Držgrešle, že to dobře doplňuje mé jméno. Navíc přezdívka je úderná a zapamatovatelná.

Jak dlouho slamuješ?

Zhruba osm měsíců, zrovna dneska mám výročí (rozhovor jsme nahrávali na začátku prosince, pozn. red.). A mám pocit, že to vzalo rychlý spád. Na začátku jsem vyhrála cross][slam, kde se mě ujal Anatol Svahilec a vzal mě na další akci. Nyní jsem se účastnila i kvalifikací na Mistrovství ČR, kam se může přihlásit každý.

Jak vzpomínáš na své první a zároveň vítězné představení na cross][slamu?

Tohoto slamu se nezúčastnilo moc performerů, a oproti ostatním jsem měla drobnou výhodu. Už předtím jsem několikrát vystupovala na exhibicích, většina ostatních vystupovala ten večer úplně poprvé. Svoje texty jsem už znala a nemusela jsem být čísta, což obvykle publikum oceňuje. ●

Dominika Grešová, slammerskou přezdívkou Držgrešle.

Studuje Divadelní fakultu Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Ve slamu se pohybuje téměř rok a za tu dobu vyhrála cross][slam, dosáhla druhého místa v kvalifikaci na Mistrovství ČR v Praze a třetího místa na Femislamu v Brně.

Jako vstup do slam poetry si můžete pustit slam od Dr. Filiptche Jese tam ty zde: tinyurl.com/rkslam1 nebo Čekání od Vaška z Aše zde: tinyurl.com/rkslam2.

Držgrešle ještě dodává, že všechny termíny exhibicí jsou vypsané na webu slampoetry.cz. A možností je také přijít si vystoupení vyzkoušet!

ZIMNÍ TÁBOŘENÍ MŮŽE BÝT SKVĚLÝ ZÁŽITEK, DŮLEŽITÉ JE ALE NEPŘECEŇOVAT SVÉ SÍLY

Tábořit a přespávat v zasněžené krajině v iglú, teepee či ve stanu přináší do roverského života zcela nové zážitky. Představa podobného zážitku probouzí nadšení, ale i otázku, za jakých okolností a s jakou výbavou je rozumné se do něj pustit.

AUTORKA **KATEŘINA BAROTOVÁ – JUNNO**

Obvykle je kvůli studiu fyziky zavřená v Praze, kde přemýšlí o životě a potichu sní o roverských podnicích, třeba o táboření na sněhu. K nim se občas vrací ke svému kmeni v Olomouci.

Základní rady pro zimní výpravy slyšel/a asi každý/každá RS – nechod'te sami, prostudujte si předpověď počasí, zapněte si aplikaci Záchranka a podobně.

Při výpravě na zasněžené hřebeny je třeba tyto rady brát skutečně vážně. Navíc neuškodí znát číslo na Horskou službu, seznámit se s desaterem zásad bezpečného pohybu v horském terénu a zkontrolovat lavinové nebezpečí. Roverům a rangers naštěstí snad ani nehrozí, že by na zimní výpravu vyrazili v džínách a teniskách, čímž se někteří čeští turisté proslavili.

Ať už se jedná o výpravu na běžkách, sněžnicích nebo pěšky, zpříjemňování si cesty hudbou ze sluchátek se může hořce nevyplatit. Nejenže s nimi člověk neslyší své okolí, ale především ztrácí pojem o tom, jak rychle se pohybuje, není v kontaktu s realitou, a riziko úrazu se tím zvyšuje. Radost z pohybu a krásy kolem k výpravě rozhodně patří, v horách je ale důležitější zachovat si zdravý rozum, střízlivost a pozorně sledovat, co se právě děje. Při výpravě do hor je nejlepší o všem přemýšlet nahlas a sdílet myšlenky s ostatními lidmi v partě.

Základní tipy najdeš přehledně shrnuté ve Skautské praxi 2.0, zejména v kapitole Vybavení

S TEPLOU FLAŠKOU DO SPACÁKU, BUNDU NAOPAK POD SEBE

Krátké zimní dny při výpravách otestují dovednost přespávání. Nepříjemných situací při spaní totiž může nastat celá řada. Nejdůležitější je snažit se udržet tělo v teple, dostatečná izolace od země je totiž klíčem ke klidné noci. S výběrem vhodné karimatky pomůže tepelný koeficient R-value, který by měl mít hodnotu 4 a více. Další vrstvu lze získat spaním na přebytečném oblečení, u kterého je potřeba hlídat, aby nenavlhlo. Navrchu všeho, na čem se spí, je izolační vrstva, která teplo odráží. Tou může být karimatka s hliníkovou vrstvou nebo termofólie, kterou najdete i v lékarničkách.

Před zalezením do spacáku je dobré obléct si suché a nepropocené triko a ve spacáku spát tak, aby se tělo nedotýkalo stěn, protože pak méně izolují. V případě potřeby lze spacák o něco vylepšit

fleecovou vložkou a žďarákem, které pomohou přečkat krušnou noc. „Při spaní ve spacáku, který není dostatečně teplý, si k nohám dávám lahev s horkou vodou. Tu ještě zabalím do ponožky, aby mě nepálila do kůže na nohách a vydržela déle hřát. V nouzových podmínkách jde díky lahvi spát i pár hodin. Ráno se navíc můžu napít vody, která není úplně ledová,“ radí David Česenek z outdoorové organizace Atleti v akci.

Ráno po probuzení je obvykle tělo prochládlé a studené nohy se ve spacáku samy těžko ohřejí.

Na prohřátí končetin funguje přiložit chodidla na lýtka a rukama je chvilu třít. S teplýma nohama se hned snáze pouští do dalšího náročného putování zimní krajinou.

TEPLO JE CENNÉ A NEPLÝTVÁ SE JÍM

Při zimním táboření, bez luxusu tepla chaty, RS čeká jen večerní krčení se nad vařičem a vtíravé myšlenky na výhody ústředního topení. „Čím je větší zima, tím je vše těžší a energeticky náročnější. Když si sundám rukavice, ruce mi začnou rychle promrzávat a ztrácím cenné teplo. Tomu je důležité předcházet,“ říká David.

Každá činnost stojí v zimě více energie, a to ráno i večer. Není proto od věci už před večerem zvolnit a snažit se nebýt zpoceny/zpocena. Energie jde šetřit již před závěrečným zastavením tím, že si ve skupině rozdělíte úkoly, promyslíte jednotlivé činnosti, aby večerní práce byla co nejefektivnější. To samé platí i ráno, například jeden člověk může balit věci a druhý mezitím v předsíni stanu vařit snídani. Přitom oba ani nemusí opustit svůj spacák.

Během zimní výpravy, kdy je všude sněh, je stále důležitá voda. Teplý čaj slouží k ohřívání těla. Aby termosky vydržely déle teplé, můžete ve skupině pít vždy jen z jedné flašky a ostatní otvírat co nejméně.

Vodu na vaření lze nabírat z čistých tekoucích zdrojů přímo během výpravy, ale až poslední možností by mělo být rozpouštění sněhu. „Vařit ze sněhu sice jde, ale trvá to dlouho, spotřeba paliva je velká a vody z toho není tolik. Pokud je někde možnost si nabrat vodu, je to mnohem lepší,“ doplňuje David.

ZIMNÍ TÁBOŘENÍ SI LZE VYZKOUŠET NA PŘEDĚLU NEBO NA ZAHRADĚ

Nocování v zimní krajině oprávněně vyvolává respekt. V souladu se skautským heslem se na něj ale dá připravit. Začít lze otužováním, pobytem na chladném vzduchu nebo třeba běžkařením. Naše české hory (ačkoliv zahraniční RS s vtípem používají spíše „hills“, než „mountains“) jsou pro první zkušenosti se zimním tábořením přívětivé. Jsou bezpečné zejména díky hustému zalidnění a lidská obydlí jsou tak poměrně nadosah.

I nezkušený člověk, který se vydá na jednodenní zimní bivak, bude možná „klepat kosu“ či vyhledá pomoc, ale velmi pravděpodobně celý výlet přežije (protože někdy skutečně může jít i o život). Při nabírání znalostí je dobré spoolehnout se na zkušenější lidi. Takové lze najít na roverské akci Předěl, která se pravidelně koná v Jizerských horách. „Při přespávání nepoužívám žádné speciální vybavení. Při zimním táboření je nepřitelem vlhko, nikoliv suchý mráz, který je ideální. Ale i s navlhlym spacákem si skupina RS v iglú na Předělu hravě poradí,“ sdílí své zkušenosti z akcí její dlouhodobý vedoucí Aleš Bělohorský – Lišák. Podle něj má na zimní přespávání každý/každá RS, a to i s běžným vybavením.

Výprava v zimní krajině není nedosažitelným dobrodružstvím, které můžeme společně s kmenem prožít. Je však potřeba připravit se na sněh a nízké teploty, které ale zároveň vytváří tu pravou atmosféru. ●

NAŠE BLŮZA JE PRAKTICKÁ A REPREZENTATIVNÍ, ŘÍKÁ DELFÍN O ODDÍLOVÉM DOPLŇKU

Náhodné setkání na vlakovém nádraží vedlo k dalším Krojokapsám. V davu mou pozornost zaujala červená šňůrka na oblečení, které nebylo kroj.

AUTOR MATĚJ RICHTR – VYPRAVĚČ

Můj zájem na nádraží vzbudil vedoucí družiny v 88. oddílu Brno Jakub Pacas – Delfín, který měl na sobě něco, co připomínalo vojenskou uniformu, ovšem se skautskými nášivkami a červenou šňůrkou.

„Blůza, či battledress, jak tomu říkáme, je vyřazená armádní parka řecké armády, kterou jsme si nakoupili pro vedoucí,“ přibližuje své pozoruhodné oblečení Delfín. V oddíle ho používají jako praktický oděv, který kombinuje reprezentativnost kroje a praktičnost například při práci v lese. „Naše blůza navazuje na tradici historického zimního kroje, kterému se velmi podobá,“ doplňuje Delfín.

Rukávy blůzy kopírují normální rukávy kroje, na levém rukávu (z pohledu čtenářstva) je znak WOSM a na pravém je domovenka, číslo oddílu, družiny a služební štítek rádce.

Podobně jako rukávy, tak i zbytek battledressu respektuje rozložení nášivek jako u kroje. Pravou kapsu zdobí měděný a stříbrný lipový lístek, červená šňůrka a mezinárodní domovenka je umístěná nad levou kapsu. Na místě kvalifikačního odznaku má Delfín skautskou placku.

Pozornost přitáhnou dvě skautské lilie na límci a sběratelský odznak obnovení skautingu po revoluci na klopě. „Obvykle nosíme červený baret, ale nejlepší volbou je klobouk, který si jednou chci pořídit,“ doplňuje Delfín k plánům na vylepšení svého oděvu.

„Náš oddíl si vybral bývalou vojenskou blůzu z čistě estetického hlediska. Naším cílem je na skautských akcích působit jednotně a uniformně. Jako klučičí oddíl nás to přitahuje,“ odpovídá Delfín na otázku jak vnímá, že používají bývalou vojenskou uniformu. ●

Trignis 2024

1.–3. března

Arcibiskupské gymnázium v Praze

trignis.skauting.cz

Trignis je skautské vzdělávací setkání pro zájemce od 16 let. Zaměřuje se na duchovní, skautský, společenský a kulturní rozvoj účastníků. Na akci budou volitelné programy, workshopy, přednášky zajímavých osobností nebo diskuze. Duchovní program je určený pro křesťany i nekřesťany. Vystoupí také folková kapela Marien.

Součástí víkendu je i skautská tančírna, skautská kavárna a čajovna. Ubytování a stravování je možné v prostorách gymnázia. V omezené míře bude zajištěno i hlídání dětí. Registrační formulář je na webu akce.

Banánový ples 2024

6. dubna

Chvalská stodola, Praha

ples.prosek.org

Roverský kmen Roverská Banánová Republika a skautské středisko Prosek pořádají již 27. ročník tradičního Banánového plesu. Letošním tématem je les, od něhož se odvíjí kostýmy, scénky, půlnoční překvapení a celý program. Tematické oblečení je doporučené, ale nikoliv podmínkou. Neodmyslitelným dezertem plesu jsou šoule.

Lístky lze zakoupit na webu střediska nebo na místě. V předprodeji je cena 350 Kč, na místě 450 Kč. Rezervace lístků je možná do 20. března a jejich počet je omezený.

Další akce, které se sem nevešly, najdeš v Kalendáři rovernetu: rovernet.cz/kalendar nebo po naskenování tohoto QR kódu:

Staň se NAŠROŤákem!

24.–31. srpna

tábořiště v Javoříčku

nasrot.skauting.cz | přihlašování je již spuštěno

NAŠROT neboli Našlapaný roverský tábor je pro všechny rovery a rangers z celé republiky, kterým je 15–18 let. Máš ke konci srpna čas? Tak neváhej a přihlas se! NAŠROT je jedinečná příležitost, jak se setkat s dalšími RS, kteří sdílí stejné zájmy a hodnoty.

FOTO ARCHIV NAŠROTU

Během těchto osmi dnů na Javoříčku nás čeká spousta zábavy, dobrodružství a nezapomenutelných zážitků. Vytvoříme nová přátelství a budeme dohromady zjišťovat, co máme společného. Jednu takovou věc napovíme už teď, NAŠROTÍ společenství, které trvá a nevytrácí se.

Akce ti dá možnost nahlédnout do roveringu a dozvědět se o něm mnohem více. Taky bude prostor pro sdílení vlastních zkušeností z roverských kmenů. Budeme se společně učit jeden od druhého, a tím vznikne prostor k všestrannému rozvoji. Každý den bude plný nových výzev, příležitostí k růstu a různých her, které pro tebe připraví tým organizátorů.

WARMPEACE

Bundy Garnet a Rigby Lady

propínací bundy s kapucí
z materiálu Polartec® Power Grid™

- Prodloužený zadní díl
- Dvě kapsy na předním díle
- Kapuce, dolní lem a rukávy zakončeny pružnou lycrou
- Přední zip s vnitřní klopou
- Poutko k zavěšení

Lehoučká polyesterová pletenina mřížkové konstrukce. Mřížka zajišťuje výbornou prodyšnost a odvod tělesné vlhkosti a podílí se na minimalizaci hmotnosti a objemu materiálu. Materiál má termoregulační schopnosti a dokonalou přilnavost. Může fungovat jako kontaktní vrstva nebo jako slabší vrstva izolační.

Bundy jsou vyrobeny z více jak 50% recyklovaných plastových vláken.

www.warmpeaceshop.cz

VYBAVENÍ DO PŘÍRODY PRO KAŽDÉ ROČNÍ OBDOBÍ.

SLEVA 20%

na každou objednávku při zadání slevového kódu: **SKAUT24**.
Platí do konce roku 2024.

